

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VIII — Nr. 293

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 19 noiembrie 1996

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 30 din 13 martie 1996	1-3	Decizia nr. 76 din 19 iunie 1996.....	18-19
Decizia nr. 112 din 8 octombrie 1996	3-4	Decizia nr. 130 din 29 octombrie 1996	19-21
★		★	
Decizia nr. 42 din 24 aprilie 1996.....	4-6	Decizia nr. 80 din 3 iulie 1996.....	22
Decizia nr. 125 din 22 octombrie 1996	6-7	★	
★		Decizia nr. 82 din 16 iulie 1996.....	23-24
Decizia nr. 47 din 25 aprilie 1996.....	7-8	★	
Decizia nr. 94 din 17 septembrie 1996	8-10	Decizia nr. 83 din 17 iulie 1996.....	24-26
★		Decizia nr. 118 din 15 octombrie 1996	26-27
Decizia nr. 53 din 2 mai 1996	10-12	★	
Decizia nr. 97 din 24 septembrie 1996	12-13	Decizia nr. 84 din 23 iulie 1996.....	27-28
★		Decizia nr. 119 din 15 octombrie 1996	29-30
Decizia nr. 57 din 14 mai 1996	13-14	★	
★		Decizia nr. 87 din 10 septembrie 1996	31
Decizia nr. 65 din 21 mai 1996	14-16	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 98 din 24 septembrie 1996	16-17	1.189. — Hotărâre privind înființarea Muzeului Etnografic	
★		al Bucovinei	32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 30*) din 13 martie 1996

Antonie Iorgovan — președinte
Mihai Constantinescu — judecător
Lucian Stângu — judecător
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată:

Prin Încheierea din 8 noiembrie 1995, pronunțată în Dosarul nr. 380/1995, Tribunalul Brașov a sesizat Curtea

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, invocată de Societatea Comercială „Electroprecizia” — S.A. Săcele, care formează obiectul Dosarului nr. 140/1995 al Curții Constituționale, cu susținerea că acestea contravin principiului neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, precum și reglementărilor constituționale privind ocrotirea drepturilor de proprietate privată.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 112 din 8 octombrie 1996, publicată la pag. 3.

Exprimându-și opinia, Tribunalul Brașov apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât legiuitorul ar putea „răsturna” prezumția rezultând din principiul neretroactivității legii civile, și că măsura legală constituie o modalitate de reparare „a abuzurilor comise în trecut, stipulând că drepturile bănești cuvenite inventatorilor se vor negocia între aceștia și unitatea care a aplicat invenția”.

Pentru aceleași motive — încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) și ale art. 41 din Constituție — Curtea Constituțională a mai fost sesizată cu excepțiile de neconstituționalitate a art. 66 din Legea nr. 64/1991, invocată de Societatea Comercială „Hitrom” — S.A., prin încheierile din data de 17 noiembrie 1995 și, respectiv, 18 decembrie 1995, pronunțate de Tribunalul Vaslui în dosarele nr. 292/1995 și nr. 329/1995 ale acestei instanțe, și care formează dosarele nr. 151C/1995 și nr. 153C/1995 ale Curții Constituționale. Societatea Comercială „Hitrom” — S.A. a invocat excepțiile de neconstituționalitate a art. 66 din Legea nr. 64/1991 numai cu titlu subsidiar, adică pentru ipoteza în care instanța nu consideră că acțiunea reclamanților este prescrisă.

Întrucât excepțiile de neconstituționalitate ridicate se referă la aceleași dispoziții legale — art. 66 din Legea nr. 64/1991 — pentru mai buna administrare a justiției și pronunțarea unei singure decizii, la Dosarul nr. 140C/1995 se conexează dosarele nr. 151C/1995 și nr. 153C/1995.

CURTEA,

având în vedere încheierile de sesizare, raportul întocmit de judecătorul raportor, dispozițiile art. 66 din Legea nr. 64/1991, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992 și potrivit practicii sale constante, Curtea constată că este competentă să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate invocate, întrucât, chiar dacă dispozițiile legale contestate sunt anterioare Constituției, raporturile juridice stabilite pe baza lor sunt posteroare intrării în vigoare a acesteia.

Excepțiile de neconstituționalitate invocate în dosarele nr. 151C/1995 și nr. 153C/1995 privesc art. 66 din Legea nr. 64/1991, dar, în realitate, litigiile se întemeiază pe alin. 2 al acestui articol. Potrivit art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, „obiectul excepției de neconstituționalitate îl poate constitui numai o prevedere dintr-o lege sau ordonanță de care depinde judecarea cauzei”, și, în consecință, Curtea Constituțională urmează să se pronunțe numai cu privire la dispozițiile art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991.

Potrivit art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, drepturile bănești cuvenite inventatorilor pentru invențiile brevetate, aplicate, parțial recompensate sau nerecompensate până la data intrării în vigoare a noii legi, se negociază între inventatori și unitatea care a aplicat invenția, iar negocierea începe „de la drepturile bănești

maxime cuvenite inventatorului, prevăzute de legea aplicabilă la data înregistrării cererii de brevet”.

Prevederile art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională, în care sens s-a emis Decizia nr. 69 din 10 iulie 1995, rămasă definitivă ca urmare a respingerii recursului prin Decizia nr. 19 din 27 februarie 1996, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 8 aprilie 1996.

Prin deciziile menționate, respingându-se ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, s-a statuat că noua reglementare nu are caracter retroactiv, întrucât se aplică unei situații juridice în curs, rezultând din nerecompensarea invenției. Dacă dreptul inventatorului la recompensă nu ar fi reactualizat prin efectul negocierii, ar însemna ca debitorul creanței inventatorului să profite de propria sa culpă și să se creeze o discriminare nejustificată între inventatorii anteriori legii și cei posteriori.

Argumentele care fundamentează deciziile Curții Constituționale nr. 69 din 10 iulie 1995 și nr. 19 din 27 februarie 1996 subzistă și în speța de față, întrucât nu există nici un element nou care să le infirme și deci să facă necesară reconsiderarea lor, astfel că motivul de neconstituționalitate legat de art. 15 alin. (2) din Constituție este vădit nefondat.

Cât privește critica de neconstituționalitate a art. 66 alin. 2 din lege, potrivit căreia acest articol ar contraveni art. 41 din Constituție referitor la ocrotirea proprietății private, și această susținere este vădit nefondată, întrucât reorganizarea fostelor unități socialiste în societăți comerciale, prin Legea nr. 15/1990, a avut ca efect transferul patrimoniului acestor unități la noile societăți, respectiv, atât al drepturilor cât și al obligațiilor, care, în ansamblul lor, constituie, sub aspect juridic, activul și pasivul patrimonial. De aceea nu poate constitui o încălcare a dreptului de proprietate al noilor societăți, rezultate din reorganizare, preluarea datoriilor existente din patrimoniul unităților anterioare, supuse reorganizării. În concepția Societății Comerciale „Hitrom” — S.A., care a invocat excepția de neconstituționalitate, înființarea societăților comerciale ar fi avut ca efect o purgă a debitorilor fostelor unități de stat față de inventatori și preluarea acestor debite de către stat, ceea ce reprezintă o argumentare fără nici un suport legal.

Referitor la aspectul privind prescrierea dreptului la acțiune al inventatorilor, invocat de Societatea Comercială „Hitrom” — S.A., arătăm că acesta nu interesează constituționalitatea art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, iar potrivit art. 26 alin. 1 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, o dată sesizată, Curtea urmează să se pronunțe, nefiind aplicabile dispozițiile legale referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului.

În consecință, excepțiile de neconstituționalitate a art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 urmează a fi respinse ca vădit nefondate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Conexarea dosarelor nr. 151C/1995 și nr. 153C/1995 la Dosarul nr. 140C/1995.

2. Respinge ca vădit nefondate excepțiile de neconstituționalitate a art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, invocate de Societatea Comercială „Electroprecizia” — S.A. Săcele în Dosarul nr. 380/1995 al Tribunalului Brașov și de Societatea Comercială „Hitrom” — S.A. Vaslui în dosarele nr. 292/1995 și nr. 329/1995 ale Tribunalului Vaslui.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 13 martie 1996.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. Antonie Iorgovan

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 112 din 8 octombrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Societatea Comercială „Hitrom” — S.A. Vaslui împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 30 din 13 martie 1996.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 1 octombrie 1996, în prezența Ministerului Public, a intimatului Balașnicu Sorin, în lipsa recurentei, Societatea Comercială „Hitrom” — S.A. Vaslui, a intimaților Nechifor Ioan, Pascu Nicolae și a Societății Comerciale „Electroprecizia” — S.A. Săcele, legal citați. Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea Constituțională, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 8 octombrie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Decizia nr. 30 din 13 martie 1996, Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondate excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, invocate de Societatea Comercială „Electroprecizia” — S.A. Săcele și de Societatea Comercială „Hitrom” — S.A. Vaslui. Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut că dispozițiile legale arătate au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, Curtea statuând prin Decizia nr. 69/1995, rămasă definitivă prin Decizia nr. 19/1996, că noua reglementare nu are caracter retroactiv, întrucât se aplică unei situații juridice în curs, rezultând din nerecompensarea invenției; dacă dreptul inventatorului la recompensă nu ar fi reactualizat prin efectul negocierii, ar însemna ca debitorul creanței inventatorului să profite de propria sa culpă și să se creeze o discriminare nejustificată între inventatorii anteriori legii și cei posteriori. În ceea ce privește motivul de neconstituționalitate referitor la ocrotirea proprietății private, potrivit art. 41 din Constituție, prin decizia recurată s-a reținut că nu poate constitui o încălcare a dreptului de proprietate al noilor societăți, rezultate din reorganizarea în baza Legii nr. 15/1990, preluarea datoriilor existente din patrimoniul unităților anterioare, supuse reorganizării.

Împotriva Deciziei nr. 30 din 13 martie 1996, a declarat recurs Societatea Comercială „Hitrom” — S.A. Vaslui invocând următoarele motive:

Curtea a omis să analizeze aspectele legate de împrejurarea că, la înființarea societăților comerciale, conform Legii nr. 15/1990, statul a înregistrat aceste firme ca un patrimoniu evidențiat într-un bilanț, cuprinzând activul și pasivul firmei la data înființării. Așadar, societățile comerciale înființate în baza Legii nr. 15/1990 urmează a fi considerate ca „unități nou-înființate” pe scheletul vechilor unități socialiste de stat, dar fără a putea să li se greveze patrimoniul cu datoriile fostelor unități socialiste de stat. În consecință, în opinia recurentei, prevederile art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 sunt neconstituționale în situația în care se aplică unor raporturi juridice născute anterior înființării societăților comerciale în baza Legii nr. 15/1990;

— Aprecierile din Decizia Curții Constituționale nr. 30/1996, potrivit cărora prevederile art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 nu ar avea caracter retroactiv, sunt criticabile, deoarece prin această soluție se ajunge la „crearea unor situații imposibile de transpus în evidențele financiar-contabile și cu implicații în ceea ce privește alte instituții ale dreptului, în primul rând instituția răspunderii materiale”.

Deși soluționarea excepției de neconstituționalitate s-a făcut în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, nu s-au solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului. Această obligație a fost îndeplinită cu prilejul soluționării excepției de neconstituționalitate a aceluiași prevederi legale prin Decizia nr. 69 din 10 iulie 1995, rămasă definitivă ca urmare a respingerii recursului prin Decizia nr. 19 din 27 februarie 1996, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 8 aprilie 1996.

În punctul de vedere exprimat de Guvern la acea dată se considera excepția de neconstituționalitate nefondată, întrucât art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, stabilind că negocierea drepturilor bănești ale inventatorului pentru invențiile nerecompensate anterior acestei legi se face plecând de la drepturile bănești maxime datorate, nu a făcut decât să recunoască drepturile existente „cuenite inventatorului, prevăzute de legea aplicabilă la data înregistrării cererii de brevet”. Guvernul a considerat că art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, referindu-se la „invenții nerecompensate sau parțial recompensate”, deci la „drepturi existente la data intrării în vigoare a noii legi, iar nu la preconstituirea lor”, nu încalcă principiul neretroactivității. S-a considerat, de asemenea, că nu este încălcat principiul neretroactivității nici prin posibilitatea prevăzută de text ca aceste drepturi să fie negociate pornindu-se de la drepturile maxime cuvenite, deoarece negocierea acestora „este o formă de protecție socială a inventatorului și nu poate fi interpretată ca o aplicare retroactivă a legii”.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Primul motiv de recurs nu este întemeiat și urmează a fi respins, întrucât instanța de fond, astfel cum rezultă din considerentele deciziei atacate, a examinat implicațiile juridice survenite prin reorganizarea fostelor unități socialiste în societăți comerciale, pe baza Legii nr. 15/1990. Acest proces de reorganizare a avut ca efect transferul patrimoniului acestor unități la noile societăți, respectiv, atât al drepturilor, cât și al obligațiilor, care, în ansamblul lor, constituie, sub aspect juridic, activul și pasivul patrimonial.

Patrimoniul evocă ideea de universalitate, el cuprinzând atât drepturile, cât și datoriile. În aceste condiții, nu se poate susține că prin reorganizarea fostelor unități socialiste în societăți comerciale acestea din urmă ar fi dobândit numai activul patrimonial nu și pasivul acestuia, adică datoriile fostelor unități. Afirmatia recurentei că, prin înființarea societăților comerciale, acestora „nu li s-a putut greva patrimoniul cu care au fost înzestrate, cu datoriile fostelor unități socialiste de stat“ echivalează cu a spune că înființarea societăților comerciale ar fi avut ca efect o purgă a debitorilor fostelor unități de stat față de inventatori și preluarea acestor debite de către stat, ceea ce nu are nici un suport legal.

Nici cel de-al doilea motiv de recurs nu este întemeiat și urmează, de asemenea, a fi respins. Potrivit art. 66 alin. 2 din Legea nr. 64/1991, drepturile bănești cuvenite inventatorilor pentru invențiile brevetate, aplicate, parțial

Având în vedere considerentele expuse, prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 25 și ale art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Hitrom“ — S.A. Vaslui împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 30 din 13 martie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința din 8 octombrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 42*)

din 24 aprilie 1996

Viorel Mihai Ciobanu — președinte
Mihai Constantinescu — judecător
Antonie Iorgovan — judecător
Raul Petrescu — procuror
Doina Suliman — magistrat-asistent

nr. 69/1991, invocată de recurentul Șerbu Sorin Inocențiu, în Dosarul nr. 1.589/1995 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

Președintele declară ședința deschisă.

Pe rol soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 din Legea administrației publice locale

La apelul nominal făcut de magistratul-asistent se constată lipsa părților legal citate.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 125 din 22 octombrie 1996, publicată la pag. 6.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca lipsită de obiect, ținând seama de modificarea suferită de Legea administrației publice locale nr. 69/1991.

Președintele completului de judecată declară închise dezbaterile.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 noiembrie 1995, pronunțată de Curtea Supremă de Justiție, Secția de contencios administrativ, în Dosarul nr. 1.589/1995, Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 din Legea nr. 69/1991, invocată de recurentul Șerbu Sorin Inocențiu.

În motivarea excepției se susține, în esență, că art. 46 din Legea nr. 69/1991 contravine art. 16 alin. (1) și (2), art. 20 alin. (2), art. 23 alin. (8), art. 38 alin. (1) și (2), art. 43 alin. (1), art. 54, art. 119 și art. 122 din Constituția României, precum și art. 7 și art. 8 din Carta Europeană a Administrației Locale.

Prefectul județului Sibiu, prin întâmpinarea depusă la dosar, solicită „respingerea excepției invocate, ca fiind vădit nefondată, nejustificată și neîntemeiată”.

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (2) și (5) din Legea nr. 47/1992 și ale art. 12 alin. 3 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, Curtea Supremă de Justiție, Secția de contencios administrativ, prin Încheierea din 18 ianuarie 1996, rectificând Încheierea din 16 noiembrie 1996, a opinat că excepția este nefondată.

În vederea soluționării excepției de neconstituționalitate, potrivit art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, s-au solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că „excepția ridicată nu este întemeiată”.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, astfel cum a fost rectificată, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului Ministerului Public, întâmpinarea depusă de prefectul județului Sibiu și având în vedere dispozițiile art. 46 din Legea nr. 69/1991, republicată, raportate la Constituție, precum și prevederile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 și 3 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 din Legea nr. 69/1991, lege adoptată anterior Constituției, dar care a început să producă efecte după intrarea în vigoare a acesteia.

Textul în legătură cu care s-a invocat excepția de neconstituționalitate avea următoarea redactare: „Primarii, în exercitarea funcției, sunt ocrotiți de lege. Prefectul poate dispune suspendarea din funcție a primarului pe timpul unei anchete judiciare. Împotriva acestei măsuri primarul se poate adresa instanței, în condițiile Legii contenciosului administrativ”.

Prin Legea nr. 24/1996, Legea administrației publice locale a suferit modificări, fiind republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 18 aprilie 1996.

Art. 46 din Legea nr. 69/1991, a cărei constituționalitate a fost contestată, în noua redactare, a devenit art. 49, având următorul cuprins:

„În exercitarea funcției, primarii și viceprimarii sunt ocrotiți de lege.

Prefectul poate dispune, prin ordin, suspendarea din funcție a primarului sau a viceprimarului în cazurile în care aceștia au fost trimiși în judecată pentru săvârșirea cu intenție a unei fapte penale, precum și în situația în care s-a pus în mișcare acțiunea penală, dacă s-a luat împotriva lor măsura arestării preventive.

Suspendarea poate fi dispusă numai la sesizarea motivată a instanței de judecată sau a parchetului.

Suspendarea durează până la soluționarea definitivă a cauzei, afară de cazul în care parchetul sau instanța de judecată a solicitat ridicarea acestei măsuri mai devreme.

Ordinul de suspendare se comunică, de îndată, primarului sau viceprimarului. Împotriva ordinului de suspendare, primarul sau viceprimarul se poate adresa instanței de judecată în condițiile Legii contenciosului administrativ, în termen de 10 zile de la luarea la cunoștință.

Dacă primarul sau viceprimarul suspendat din funcție a fost găsit nevinovat, acesta are dreptul la despăgubiri, în condițiile legii.

Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și viceprimarilor, suspendarea lor fiind dispusă de consiliul local prin hotărâre, adoptată cu majoritatea consilierilor în funcție”.

Potrivit practicii Curții, inclusiv dispozițiilor Deciziei Plenului nr. III din 31 octombrie 1995 privind judecarea constituționalității unei dispoziții legale modificate ulterior invocării excepției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 9 noiembrie 1995, dacă textul atacat a fost între timp modificat, sesizarea rămâne valabilă numai dacă textul, în noua redactare, conservă excepția de neconstituționalitate.

Este de observat că din textul actual au fost înlăturate prevederile ce formau obiectul excepției de neconstituționalitate. Astfel, prefectul nu mai poate dispune suspendarea primarului sau viceprimarului decât în cazurile expres prevăzute de lege și numai la sesizarea motivată a instanței de judecată sau a parchetului. Motivele de neconstituționalitate invocate nu pot fi deci reținute. Astfel critica legată de încălcarea art. 16 și art. 20 din Constituție este nejustificată, deoarece, potrivit textului de lege în actuala redactare, prefectul nu mai are puteri discreționare și nu se situează deasupra legii, dispoziția legală fiind în spiritul art. 7 și art. 8 din Carta Europeană a Administrației Locale.

De asemenea, dispoziția legală, în noua sa redactare, nu încalcă prevederile art. 23 alin. (8) din Constituție, întrucât referindu-se la primarul sau viceprimarul suspendat din funcție, ce a fost găsit „nevinovat”, se subînțelege că operează prezumția de nevinovăție. De altfel, în general, problema, pe fond, față de noua redactare a textului atacat, se reduce la caracterul constituțional al unei măsuri administrativ-disciplinare de suspendare din funcție a persoanei asupra căreia s-a dispus măsura „arestării preventive”. Este de observat că este vorba numai de o întrerupere temporară a raportului de funcție, care apare ca o măsură de protecție, atât a persoanei în cauză, cât și a interesului public.

Curtea constată, de asemenea, că dispozițiile art. 46 din Legea nr. 69/1991, în noua redactare, nu sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 38 privind munca și protecția socială a muncii, art. 43 privind nivelul de trai, art. 54, art. 119 și art. 122, invocate în sesizare fără însă a se justifica această critică.

Rezultă din cele arătate că în urma modificării textului de lege ce face obiectul excepției, aceasta este în prezent lipsită de obiect.

Față de considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, fiind lipsită de obiect, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 24/1996, invocată de Șerbu Sorin Inocențiu în Dosarul nr. 1.589/1995 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 24 aprilie 1996.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

Magistrat-asistent,

Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 125

din 22 octombrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Împotriva deciziei menționate a declarat recurs Șerbu Sorin Inocențiu, criticând faptul că la data pronunțării deciziei textul atacat nu era modificat încă, deoarece prin pct. 130 din Legea nr. 24/1996 s-a prorogată intrarea în vigoare a acesteia până la „data constituirii autorităților administrației publice locale rezultate în urma alegerilor locale din anul 1996“.

CURTEA,

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Șerbu Sorin Inocențiu împotriva Deciziei nr. 42 din 24 aprilie 1996, prin care Curtea Constituțională a respins, ca fiind lipsită de obiect, excepția de neconstituționalitate a art. 46 din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, modificată prin Legea nr. 24/1996.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 15 octombrie 1996 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 22 octombrie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 noiembrie 1995, Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 din Legea nr. 69/1991, invocată de recurentul Șerbu Sorin Inocențiu.

Curtea, prin Decizia nr. 42 din 24 aprilie 1996, a respins, ca fiind lipsită de obiect, excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, reținând că textul art. 46 din Legea nr. 69/1991 a fost modificat ulterior invocării excepției prin Legea nr. 24/1996, fiind înlăturate astfel prevederile ce formau obiectul criticii de neconstituționalitate.

examinând decizia atacată cu recurs, motivele de recurs, întâmpinarea depusă de prefectul județului Sibiu, raportul întocmit în cauză, concluziile recurentului și ale procurorului, dispozițiile art. 46 din Legea nr. 69/1991, modificate prin Legea nr. 24/1996, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În recurs nu este criticat fondul Deciziei Curții Constituționale nr. 42 din 24 aprilie 1996, ci faptul că la data pronunțării acesteia textul art. 46 din Legea nr. 69/1991, deși modificat prin Legea nr. 24/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 18 aprilie 1996, nu era încă înlocuit, deoarece noua lege cuprindea o prevedere prin care se proroga intrarea în vigoare a acesteia până la „data constituirii autorităților administrației publice locale rezultate în urma alegerilor locale din anul 1996“. Or, alegerile locale s-au finalizat după o perioadă de timp relativ scurtă de la data pronunțării deciziei, procesele-verbale privind centralizarea voturilor și constatarea rezultatelor datând din 16 iunie 1996, fiind publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 25 iunie 1996.

Critica privind acest aspect din decizia instanței de fond are un caracter formal și nu mai poate prezenta interes nici pentru recurent.

Excepția de neconstituționalitate este, în prezent, lipsită de obiect.

Față de considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, al art. 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Șerbu Sorin Inocențiu împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 42 din 24 aprilie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 22 octombrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 47*)
din 25 aprilie 1996

Victor Dan Zlătescu	— președinte
Mihai Constantinescu	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

depinde judecarea cauzei", s-a solicitat instanței, prin adresele nr. 133 C/1995 din 15 noiembrie 1995 și 30 ianuarie 1996, să-și exprime opinia, ținând seama și de declarația de renunțare la judecată. Instanța nu a răspuns la aceste solicitări, dar din condica de ședință a judecătoriei rezultă că aceasta a repus cauza pe rol, a judecat-o și a respins cererea reclamantului Panaitescu Edmond.

Completul de judecată, convocat fără citarea părților, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție, constată următoarele:

Judecătoria Sectorului 1 București, prin Încheierea de la data de 28 septembrie 1995, pronunțată în Dosarul nr. 4.706/1993 al acestei judecătoria, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 30 din 18 mai 1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție, invocată de reclamantul Panaitescu Edmond, pentru următoarele motive:

— încălcarea prevederilor art. 99 alin. (1) din Constituție, deoarece analizarea, votarea și promulgarea legii sunt anterioare publicării în Monitorul Oficial al României a Decretului nr. 40 din 23 martie 1994 privind aprobarea și supunerea spre ratificare a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție;

— încălcarea prevederilor art. 11, 20 și 21 din Constituție și a prevederilor Legii nr. 4/1991, ca urmare a includerii în Legea nr. 30/1994 a art. 3, întrucât astfel s-au exclus de la jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului violările prevederilor convenției, anterior aderării României.

Întrucât încheierea de sesizare nu cuprinde opinia instanței, obligatorie, potrivit art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, și, întrucât instanța, prin aceeași încheiere, a dispus scoaterea dosarului de pe rol, ca urmare a faptului că reclamantul a „renunțat la judecată”, fiind astfel incidente prevederile art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora excepția de neconstituționalitate poate privi numai o prevedere dintr-o lege sau ordonanță „de care

Ținând seama de prevederile art. 26 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, potrivit cărora, o dată sesizată, Curtea procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului, Curtea constată că este competentă să soluționeze excepția cu care a fost sesizată în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, precum și prevederile Legii nr. 30/1994, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Prin excepția invocată se consideră că au fost încălcate prevederile art. 99 alin. (1) din Constituție, privind obligativitatea publicării în Monitorul Oficial al României a decretelor emise de Președintele României, cu referire la Decretul nr. 40/1994 privind aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție. Se constată însă că acest decret a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 31 mai 1994, astfel încât critica formulată apare evident neîntemeiată.

Prin excepție se invocă neconstituționalitatea Legii nr. 30/1994 și datorită includerii prevederilor art. 3, potrivit cărora recursul individual în fața Comisiei Europene a Drepturilor Omului și a Curții Europene a Drepturilor Omului este numai pentru cauzele în care violarea drepturilor garantate de convenție intervine după intrarea în vigoare a convenției și a protocoalelor sale menționate în prevederile acestui articol.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 94 din 17 septembrie 1996, publicată la pag. 8.

În motivarea criticii formulate, reclamantul invocă prevederile art. 11 din Constituție, privind obligativitatea îndeplinirii cu bună-credință a tratatelor, ale art. 20, privind prioritatea tratatelor internaționale referitoare la drepturile omului, și ale art. 21, privind accesul liber la justiție.

Nici aceste critici nu sunt întemeiate, deoarece aplicarea jurisdicției internaționale pentru cauzele anterioare aderării este contrară principiului neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție. De altfel, de principiu, răspunderea statului pentru respectarea obligațiilor izvorând dintr-o convenție internațională nu poate fi angajată pentru fapte anterioare convenției. Altminteri, ar însemna ca statul să răspundă pentru respectarea unei obligații, anterior constituirii ei. De aceea art. 3 din Legea nr. 30/1994 nu poate fi considerat ca încălcând obligația constituțională de bună-credință prevăzută la art. 11, în aplicarea convențiilor internaționale sau a prevederilor art. 20 din Constituție,

referitoare la prioritatea față de legile interne a tratatelor internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului. De altfel, amândouă aceste dispoziții constituționale se referă la aplicarea convențiilor internaționale, nu la ratificarea lor. De asemenea, art. 21 din Constituție, privind liberul acces la justiție, este aplicabil numai jurisdicțiilor interne, potrivit principiului teritorialismului legii constituționale, astfel încât, din această cauză, nu poate fi aplicabil unor instanțe internaționale.

În ceea ce privește critica legată de prevederile Legii nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, se constată că ratificarea convenției s-a făcut tocmai în temeiul unor prevederi ale acestei legi și că, oricum, legea respectivă, neavând o valoare constituțională, nu poate fi opusă legiuitorului care, de principiu, are competența ca, oricând, să deroge, în adoptarea unei legi, de la prevederile altei legi.

Față de cele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.
Pronunțată la 25 aprilie 1996.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Victor Dan Zlătescu

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 94 din 17 septembrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Panaitescu Edmond împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 47 din 25 aprilie 1996.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 10 septembrie 1996 în prezența procurorului, a recurentului Panaitescu Edmond și a Ligii democratice pentru dreptate și, în lipsa Camerei Deputaților, Ministerului Justiției, Ziarului „România Liberă”, „Evenimentul zilei”, a lui Cimpoiu Filotie, Cimpoiu Gheorghe și Baci Severin, cu toți procedura fiind legal îndeplinită. Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 17 septembrie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 47 din 25 aprilie 1996 Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 30 din 18 mai 1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție. În considerente s-a reținut că Decretul nr. 40/1994 privind aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 31 mai 1994, astfel încât nu au fost încălcate prevederile art. 99 alin. (1) din Constituție.

Referitor la argumentul privind neconstituționalitatea art. 3 din Legea nr. 30 din 18 mai 1994, potrivit căruia recursul individual în fața Comisiei Europene a Drepturilor Omului și a Curții Europene a Drepturilor Omului se poate introduce numai pentru cauzele în care violarea drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului

și a libertăților fundamentale intervine după intrarea în vigoare a acesteia și a protocoalelor sale menționate în prevederile acestui articol, Curtea a reținut că art. 3 din Legea nr. 30 din 18 mai 1994 nu poate fi considerat ca încălcând obligația constituțională de bună-credință, prevăzută de art. 11, și nici prevederile art. 20 din Constituție, referitoare la prioritatea tratatelor internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului față de legile interne. Aceste dispoziții constituționale se referă la aplicarea convențiilor internaționale, nu la ratificarea lor. De asemenea, cu privire la încălcarea art. 21 din Constituție, privind liberul acces la justiție, s-a reținut că acesta este aplicabil numai jurisdicțiilor interne, potrivit principiului teritorialității legii constituționale, astfel încât nu poate fi aplicabil unor instanțe internaționale.

În ceea ce privește critica adusă prevederilor Legii nr. 4 din 12 ianuarie 1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, prin decizia recurată s-a reținut că ratificarea convenției s-a făcut tocmai în temeiul unor prevederi ale acestei legi și că, oricum, legea respectivă, neavând o valoare constituțională, nu poate fi opusă legiuitorului care, de principiu, are competența ca, oricând, să deroge, în adoptarea unei legi, de la prevederile altei legi.

Împotriva acestei decizii, domnul Panaitescu Edmond a declarat recurs.

În motivarea recursului se solicită ca instanța constituțională să declare ca lovite de „nulitate de drept” toate actele Parlamentului, Președinției și Guvernului României, pentru că au confirmat în mod fraudulos alegerea Președintelui României după alegerile din septembrie-octombrie 1992.

Se invocă, de asemenea, încălcarea art. 99 din Constituție, în sensul că Decretul nr. 40 din 23 martie 1994 a fost publicat ulterior „analizării, votării și promulgării” Legii nr. 30 din 18 mai 1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție, iar nepublicarea decretului, imediat după semnarea lui, încalcă prevederile art. 31 alin. (1) și alin. (2) din Constituție. Se mai susține, de asemenea, că prevederile art. 3 din Legea nr. 30 din 18 mai 1994 nu se regăsesc în Decretul nr. 40 din 23 martie 1994, precum și faptul că, potrivit art. 77 din Constituție, Președintele României avea posibilitatea să o restituie Parlamentului pentru reexaminare. Se mai arată că omisiunea informării cetățenilor cu privire la data când se pot adresa Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și difuzarea „versiunii românești” a convenției și deturnarea sistematică a corespondenței, „creează o stare de confuzie”. Și, în sfârșit, este criticată introducerea art. 3 din Legea nr. 30 din 18 mai 1994, cu referire la „infrațiunile continue și/sau continuate în care sunt implicate organe ale statului”, precum și Legea nr. 39 din 28 iunie 1993 ale cărei „vicii” sunt asemănătoare cu cele ale Legii nr. 30 din 18 martie 1994.

În afara motivelor de recurs enunțate, recurentul a invocat în fața Curții excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 92 din 4 august 1992 pentru organizarea judecătorească, susținând în esență că, potrivit art. 31 lit. f) din Legea nr. 92/1992, Ministerul Public are ca atribuție supravegherea respectării legii în activitatea de punere în executare a hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii, dar această atribuție nu este realizată în interesul statului și al cetățenilor.

De asemenea, se invocă în fața Curții și excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 112 din 25 noiembrie 1995, a Legii nr. 92 din 5 august 1992 și a art. 16 din Legea nr. 47 din 18 mai 1992.

În vederea soluționării, în temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională a solicitat Camerelor Parlamentului și Guvernului comunicarea punctelor lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că publicarea Decretului nr. 40 din 23 martie 1994 împreună cu Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prin care a fost ratificată convenția, în același Monitor Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 31 mai 1994, nu conduce la aplicarea sancțiunii prevăzute în art. 99 alin. (1) din Constituție, care nu se referă la publicarea cu întârziere, ci la „nepublicare”. Potrivit acestui text, „nepublicarea atrage inexistența decretului”.

Publicarea cu întârziere a Decretului nr. 40 din 23 martie 1994 nu este de natură să aducă atingere dreptului la informație prevăzut în art. 31 alin. (1) și (2) din Constituție, deoarece, deși la art. 3 acesta conține unele declarații și rezerve cu privire la aplicarea unor texte din convenție, dacă acestea nu ar fi fost preluate în legea de ratificare, ar fi rămas fără efect, ele având caracter de recomandare.

În legătură cu includerea în Legea nr. 30 din 18 mai 1994 a art. 3 se apreciază că dispozițiile acestuia nu fac altceva decât să prevadă principiul neretroactivității legii, consacrat în art. 15 alin. (2) din Constituție, și nu era necesar ca acest text să se regăsească și în Decretul nr. 40 din 23 martie 1994.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile Legii nr. 30 din 18 mai 1994, ale Legii nr. 39 din 28 iunie 1993, ale Decretului nr. 40 din 23 martie 1994, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Referitor la primul motiv de recurs, Curtea Constituțională nu este în măsură, potrivit Constituției și Legii nr. 47/1992, să declare nule actele autorităților publice enumerate de recurent, competența sa fiind strict limitată de art. 144 din Constituție. De altfel, cererea nu a fost formulată la judecata în fond și ca atare nu poate constitui obiect de recurs. Excepția de neconstituționalitate soluționată prin decizia recurată se referă exclusiv la încălcarea art. 99 din Constituție ca urmare a introducerii în Legea nr. 30 din 18 martie 1996 a art. 3.

În legătură cu celelalte motive de recurs, sunt de reținut următoarele:

Prima critică vizează publicarea concomitentă a Decretului nr. 40 din 23 martie 1994, prin care convenția a fost înaintată Parlamentului spre ratificare de către Președintele României, cu textul Legii nr. 30/1994 și al Decretului nr. 74/1994, pentru promulgarea acestei legi, operând astfel sancțiunea prevăzută de art. 99 din Constituție. Analiza legalității sau a constituționalității decretelor emise de Președintele României nu figurează între atribuțiile Curții Constituționale, care, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, se pronunță numai asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor, nu și a decretelor emise de Președintele României.

Cu privire la cea de-a doua critică, este de reținut că recurentul nu aduce nici un argument de natură a contrazice motivarea instanței care a reținut corect faptul că este perfect constituțională asumarea unor obligații de către statul român, numai după intrarea în vigoare a convenției.

În ceea ce privește cea de-a treia critică privitoare la Legea nr. 39 din 28 iunie 1993, se constată, și în acest

caz, că ea privește o problemă ce nu s-a aflat în dezbatere cu prilejul judecării în fond și deci nu poate fi invocată direct în recurs.

Cu privire la invocarea direct în fața Curții Constituționale a excepțiilor de neconstituționalitate a Legii nr. 112/1995, a Legii nr. 92/1992 și a prevederilor art. 16 din Legea nr. 47/1992, acestea nu pot fi primite pentru motivele ce urmează.

Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra acestor excepții de neconstituționalitate, întrucât ele au fost pentru prima dată invocate, în fața acesteia, în recurs, situația lor fiind similară cu cea a excepției de neconstituționalitate vizând Legea nr. 39 din 28 iunie 1993. Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională hotărăște „asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești” privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor. Rezultă, pe cale de interpretare, că ea nu hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate direct în fața ei. Soluția contrară nu ar putea fi primită și pentru faptul că astfel s-ar încălca prevederile art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, în sensul că, în fața instanței judecătorești, părțile sunt în drept să dezbată excepția, depunând dovezile și probele pe care le cred de cuviință și exercitându-și astfel drepturile procesuale ce le aparțin, ca în orice cauză pendinte pe rolul unei instanțe judecătorești. În finalul acestei faze de dezbatere contradictorie, instanța însăși este obligată să-și exprime opinia

Având în vedere considerentele expuse, prevederile art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 25 și ale art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Panaitescu Edmond împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 47 din 25 aprilie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 17 septembrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 53*) din 2 mai 1996

Mihai Constantinescu	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat fără citarea părților, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, examinând excepția de neconstituționalitate a art. 145 și art. 223

cu privire la excepția de neconstituționalitate și să sesizeze prin încheiere Curtea Constituțională. Dacă aceste reguli se referă la condițiile în care poate fi sesizată Curtea pentru judecata în fond, este limpede că ele nu pot fi eludate în cazul în care Curtea soluționează pricina în recurs. Ceea ce imperativ nu este admisibil la judecata în fond, nu poate deveni admisibil ca urmare a exercitării căii de atac a recursului.

Curtea Constituțională hotărăște asupra excepției de neconstituționalitate nu numai pe baza sesizării ei prin încheierea instanței judecătorești, dar și în limitele acestei sesizări. Orice demers al Curții Constituționale dincolo de limitele sesizării ar avea drept consecință ignorarea prevederilor constituționale și ale legii organice a Curții privind imposibilitatea sesizării ei din oficiu. Această imposibilitate — exceptând inițiativele de revizuire a Constituției — privește orice judecată în contencios constituțional, indiferent de faza acesteia, în fond sau în recurs.

Admiterea posibilității de a invoca excepția de neconstituționalitate, pentru prima dată în recursul declarat la Curtea Constituțională, ar înlesni exercitarea abuzivă a căii de atac de acela care, nesocotind legea, ar pune instanța în situația de a se pronunța în legătură cu noi probleme litigioase ce nu au fost avute în vedere la judecata în fond.

În concluzie, ținând seama de considerentele expuse, recursul urmează să fie respins.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 97 din 24 septembrie 1996, publicată la pag. 12.

Excepția de neconstituționalitate a art. 145 și a art. 223 alin. 3 din Codul penal a fost invocată de inculpata Cârcei Virginia, cu motivarea că aceste dispoziții contravin prevederilor art. 135 alin. (2) și (4) din Constituție și sunt abrogate potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție.

Opinia Curții de Apel Galați cu privire la această excepție de neconstituționalitate este că „prevederile Codului penal, referitoare la infracțiunile contra avutului obștesc, nu sunt constituționale“.

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 22/1969, care stabilesc răspunderea subsidiară, a fost ridicată de partea responsabilă civilmente, Dumitrescu Ene, fără însă să o motiveze.

În încheierea prin care a sesizat Curtea Constituțională, Curtea de Apel Galați a omis să-și exprime opinia conform art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992.

La cererea Curții Constituționale, instanța a completat încheierea de sesizare din 18 ianuarie 1996 cu opinia sa, în sensul că dispozițiile art. 30 din Legea nr. 22/1969 nu sunt constituționale.

În vederea soluționării excepțiilor de neconstituționalitate, au fost solicitate, în baza art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, punctele de vedere ale celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului.

Guvernul, exprimându-și punctul de vedere, apreciază că excepțiile de neconstituționalitate invocate sunt neîntemeiate, deoarece Curtea s-a pronunțat în mod consecvent asupra constituționalității art. 145 și art. 223 din Codul penal, astfel că excepția apare ca fiind lipsită de obiect, precum și în ceea ce privește constituționalitatea art. 30 din Legea nr. 22/1969, în legătură cu care, de asemenea, Curtea s-a pronunțat, în sensul că, în noua sa redactare, după modificare, această lege este conformă Constituției, instituind măsuri ce se aplică pentru protecția proprietății private, indiferent de titular; evident, cu atât mai mult, aceste măsuri sunt aplicabile proprietății publice.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, astfel cum a fost completată, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, dispozițiile art. 145 și art. 223 alin. 3 din Codul penal și ale art. 30 din Legea nr. 22/1969 raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992, Curtea este competentă să se pronunțe asupra excepțiilor de neconstituționalitate invocate.

Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 și 223 din Codul penal, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 7 septembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 27 septembrie 1993, a statuat că dispozițiile din Codul penal referitoare la infracțiunile contra avutului obștesc sunt abrogate parțial potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție și, în consecință, acestea urmează să se aplice numai cu privire la bunurile prevăzute de art. 135 alin. (4) din Constituție, bunuri ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice. În acest sens este și practica jurisdicțională a Curții

Constituționale referitoare la art. 145 și art. 223 din Codul penal, așa cum rezultă din Decizia Curții Constituționale nr. 33 din 26 mai 1993, rămasă definitivă ca urmare a Deciziei nr. 63 din 4 noiembrie 1993, și Decizia Curții Constituționale nr. 36 din 27 aprilie 1994, rămasă definitivă ca urmare a Deciziei nr. 115 din 16 noiembrie 1994.

Ținând seama de prevederile art. 145 alin. (2) din Constituție, care stipulează că deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii *erga omnes*, reiese că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 și 223 din Codul penal, ridicată de Cârcei Virginia în Dosarul nr. 1.640/1995 al Curții de Apel Galați, a rămas fără obiect.

Nici excepția referitoare la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 22/1969 nu este întemeiată. Potrivit textului atacat, răspunde, în limita valorii pagubei rămase neacoperite de autorul direct, din momentul constatării insolabilității acestuia, cel vinovat de angajarea unui gestionar cu nerespectarea dispozițiilor legale ori de neluarea sau luarea cu întârziere a măsurilor necesare pentru înlocuirea gestionarului cu privire la care a fost avertizat în scris că nu-și îndeplinește atribuțiile în mod corespunzător, precum și cel vinovat de neluarea măsurilor necesare pentru stabilirea și acoperirea pagubelor în gestiune sau de neefectuarea inventarierilor la termenele și în condițiile legii, în situația în care prin aceasta a contribuit la cauzarea pagubei.

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 22/1969, invocată de partea responsabilă civilmente, Dumitrescu Ene, în același Dosar nr. 1.640/1995 al Curții de Apel Galați și aprobată de instanță, dar fără a se aduce vreun argument în sprijinul acesteia și fără a se menționa vreo dispoziție constituțională care ar fi nesocotită prin dispozițiile legale criticate, a constituit și ea obiect al practicii jurisdicționale a Curții Constituționale. Menționăm în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 39 din 5 aprilie 1995, rămasă definitivă prin nerecurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 17 iulie 1995. Prin această decizie Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28—30 din Legea nr. 22/1969, invocată de Cooperativa de Credit Abrud în dosarele nr. 736/1993 și nr. 946/1994 ale Curții de Apel Alba Iulia. În considerentele deciziei s-a arătat că modificarea adusă Legii nr. 22/1969 prin Legea nr. 54/1994 dovedește atât intenția legiuitorului de a menține în vigoare reglementarea respectivă, cât și voința sa de a o face aplicabilă tuturor situațiilor rezultând din cauzarea de prejudicii de către gestionari proprietății publice sau private.

Având în vedere caracterul special al Legii nr. 22/1969, precum și scopul acesteia, în forma rezultată după modificarea ei, de a proteja în egală măsură ambele forme de proprietate — publică sau privată — împotriva unor acte prejudiciabile, Curtea constată că art. 30 din lege, care reglementează răspunderea subsidiară, nu încalcă nici o prevedere constituțională.

Dimpotrivă, răspunderea subsidiară este consacrată în dreptul civil, iar art. 30, ce face obiectul excepției, după modificarea Legii nr. 22/1969, este conform cu dispozițiile art. 41 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular“.

Pentru considerentele expuse, având în vedere dispozițiile art. 145 și art. 223 din Codul penal, ale art. 30 din Legea nr. 22/1969, modificată prin Legea nr. 54/1994, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

1. Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 și art. 223 alin. 3 din Codul penal, invocată de Cârcei Virginia, inculpată în Dosarul nr. 1.640/1995 al Curții de Apel Galați.

2. Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 22/1969, invocată de Dumitrescu Ene, parte responsabilă civilmente în Dosarul nr. 1.640/1995 al Curții de Apel Galați.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 2 mai 1996.

PREȘEDINTE,
dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 97
din 24 septembrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ioan Griga	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursului declarat de Dumitrescu Ene împotriva Deciziei nr. 53, pronunțată la data de 2 mai 1996, prin care Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 și art. 223 alin. 3 din Codul penal, precum și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor organizațiilor socialiste, modificată prin Legea nr. 54/1994.

La apelul nominal făcut de magistratul-asistent răspunde prezent recurentul Dumitrescu Ene. Lipsesc celelalte părți legal citate.

Magistratul-asistent referă asupra recursului.

Președintele completului de judecată constată că dosarul este în stare de judecată și dă cuvântul recurentului, care arată că este nevinovat de producerea prejudiciului și solicită admiterea recursului și desființarea deciziei atacate.

Luând cuvântul, reprezentantul Ministerului Public constată, în principal, că recursul este nul, iar în subsidiar, că excepția invocată este fără obiect, deoarece Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 39 din 5 mai 1995.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea de Apel Galați, prin Încheierea din 18 ianuarie 1996, pronunțată în Dosarul nr. 1.640/1995, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 145 și art. 223 alin. 3 din Codul penal, invocată de

inculpata Cârcei Virginia, precum și cu excepția de neconstituționalitate a art. 30 din Legea nr. 22/1969, invocată de partea responsabilă civilmente, Dumitrescu Ene.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 53 din 2 mai 1996, a respins ca vădit nefondate excepțiile invocate, reținând că dispozițiile atacate au mai făcut obiectul controlului constituțional. Se menționează în acest sens Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 7 septembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 27 septembrie 1993, prin care s-a statuat că dispozițiile din Codul penal referitoare la infracțiunile contra avutului obștesc sunt abrogate parțial potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție și, în consecință, acestea urmează să se aplice numai cu privire la bunurile prevăzute de art. 135 alin. (4) din Constituție, bunuri ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice, precum și Decizia nr. 39 din 5 aprilie 1995, rămasă definitivă prin nerecurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 17 iulie 1995, prin care s-a constatat că art. 30 din Legea nr. 22/1969, modificată prin Legea nr. 54/1994, care reglementează răspunderea subsidiară, nu încalcă nici o prevedere constituțională, fiind conform cu dispozițiile art. 41 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular“.

Împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 53 din 2 mai 1996 a declarat recurs Dumitrescu Ene.

În raport cu prevederile art. 16 și ale art. 25 alin. (1) din Legea din 47/1992, precum și ale art. 101 alin. 1, art. 102 alin. 1 și art. 303 alin. 1 și alin. 2 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că recursul este nul, deoarece, deși declarat în termen, nu a fost motivat în cele 10 zile libere, socotite de la data comunicării deciziei atacate.

În temeiul art. 306 alin. 2 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu a reținut nici un motiv de recurs de ordine publică pe care să-l invoce din oficiu cu privire la decizia care face obiectul recursului.

Având în vedere cele expuse, prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c) și ale art. 25 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Constată că recursul declarat de Dumitrescu Ene împotriva Deciziei nr. 53, pronunțată de Curtea Constituțională la data de 2 mai 1996, este nul.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 24 septembrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 57*)
din 14 mai 1996

Viorel Mihai Ciobanu	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat fără citirea părților, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, constată următoarele:

Prin Încheierea din 11 decembrie 1995, pronunțată în Dosarul nr. 3.646/1995, Judecătoria Baia Mare a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, invocată de reclamanta Vancea Cecilia Cristina.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile art. 17 din Legea nr. 51/1995 sunt contrare mai multor dispoziții din Constituția României privitoare la drepturi fundamentale, și anume: art. 24 privind dreptul de a fi asistat de avocat în tot cursul procesului, art. 38 alin. (1) privind dreptul la muncă, la alegerea profesiei și a locului de muncă, art. 44 alin. (1) privind garantarea libertății căsătoriei, art. 20 alin. (2) privind prioritatea convențiilor internaționale privitoare la drepturile fundamentale, art. 21 și art. 125 privind accesul liber la justiție și la realizarea acesteia de către instanțele judecătorești.

Exprimându-și opinia în temeiul art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, instanța apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată de reclamanta Vancea Cecilia Cristina este întemeiată.

În vederea soluționării excepției, încheierea prin care a fost sesizată Curtea Constituțională a fost comunicată fiecărei Camere a Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra acesteia.

De asemenea, s-a solicitat opinia Uniunii Avocaților din România.

Cele două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere.

În comunicarea primită de la Uniunea Avocaților din România se arată că interdicția prevăzută de art. 17 din Legea nr. 51/1995 vizează exclusiv pe avocatul aflat în situațiile expres prevăzute de lege și constituie o garanție legală instituită pentru a fi ocrotită probitatea tuturor participanților la realizarea justiției, inclusiv în cazurile în care persoana interesată își exercită dreptul fundamental la apărare prin avocat. Interdicția este în concordanță cu dispozițiile art. 49 alin. (1) din Constituție, care prevăd că exercițiul unor drepturi sau libertăți poate fi restrâns prin lege, dacă restrângerea este impusă de necesitatea apărării unor valori sociale importante, între care și ordinea și morala publică.

Se precizează că interdicția legală vizează sfera dreptului de a exercita profesia de avocat de către membrii barourilor și nu restrângerea dreptului la apărare al cetățeanului, prevăzut în art. 24 alin. (2) din Constituție, drept garantat prin posibilitatea titularului dreptului de a alege oricare alt avocat înscris în barourile din România, în afara celor care au interdicția de a exercita acte specifice profesiei datorită unei situații personale, limitată la o autoritate dintre cele prevăzute la art. 14 din Legea nr. 51/1995.

Se arată că, întrucât astfel de interdicții ale dreptului de exercitare a profesiei alese există, sub forma „incompatibilităților“ reglementate în art. 24 și următoarele din Codul de procedură civilă, art. 46 și următoarele din Codul de procedură penală, aplicabile corpului magistraților și auxiliarilor justiției, dar nu privesc și persoana avocatului, era necesară introducerea unor astfel de interdicții și în Legea nr. 51/1995, în ce privește „persoana avocatului“, obligat să respecte valori morale fundamentale constante ale profesiei, printre care probitatea.

De asemenea, se arată că dispozițiile art. 69–72 din Statutul profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 17 octombrie 1995, sunt în

*) Definitivă prin nerecurare.

concordanță cu dispozițiile art. 17 din Legea nr. 51/1995 și ale Legii nr. 92/1992 și se referă exclusiv la avocatul care nu respectă interdicțiile legale pentru a preîntâmpina eludarea art. 17 din Legea nr. 51/1995.

În concluzie, consideră excepția invocată ca neînte-meiată.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul raportor, dispozițiile art. 17 din Legea nr. 51/1995, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională consideră că este legal investită și este competentă să soluționeze excepția invocată.

Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității prevederilor art. 17 din Legea nr. 51/1995 prin

Față de considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, invocată de Vancea Cecilia Cristina în Dosarul nr. 3.646/1995 al Judecătorei Baia Mare.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 14 mai 1996.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 65*)

din 21 mai 1996

Mihai Constantinescu — președinte
 Antonie Iorgovan — judecător
 Victor Dan Zlătescu — judecător
 Raul Petrescu — procuror
 Florentina Geangu — magistrat-asistent

— Ministerul Transporturilor —, legal citată, și consemnate în încheierea din aceeași dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 21 mai 1996.

CURTEA,

Pe rol soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. 2 din Legea bugetului de stat pe anul 1994 nr. 36/1994, invocată de contestatoarea Societatea Comercială „Regent” — S.R.L. Pitești, în Dosarul nr. 10.007/1994 al Judecătorei Sectorului 1 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 15 mai 1996, în prezența procurorului și a contestatoarei, în lipsa intimetei

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Judecătoria Sectorului 1 București, prin Încheierea din 24 ianuarie 1995, pronunțată în Dosarul nr. 10.007/1994 al acestei judecătorei, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 98 din 24 septembrie 1996, publicată la pag. 16.

Excepția a fost invocată de contestatoarea Societatea Comercială „Regent” — S.R.L. Pitești, care, în susținerea acesteia, arată că prevederile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 sunt neconstituționale, deoarece încalcă principiul neretroactivității legii, prevăzut în art. 15 alin. (2) din Constituție.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră excepția de neconstituționalitate ca întemeiată.

În vederea soluționării excepției, în temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost înaintată celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a comunica punctul lor de vedere, solicitându-se, totodată, și opinia Ministerului Finanțelor asupra excepției invocate.

În punctul de vedere al Guvernului se arată că excepția este neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 nu încalcă principiul neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, izvorul obligației de plată a cotei de 5% constituindu-l Legea bugetului de stat pe anul 1993, ca urmare a prorogării bugetului anterior până la adoptarea noului buget, potrivit art. 137 alin. (3) din Constituție.

În același sens este și opinia Ministerului Finanțelor, comunicată cu adresa nr. 35.627 din 12 martie 1996.

Camerele Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, opinia Ministerului Finanțelor, raportul judecătorului-raportor, concluziile contestatoarei și ale reprezentantului Ministerului Public, susținute în ședința publică din 15 mai 1996, precum și dispozițiile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 și 3 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate invocată.

Art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 prevede următoarele: „Sumele încasate prin aplicarea cotei de 5% asupra încasărilor realizate din vânzările în numerar prin stațiile de distribuție a benzinei și motorinei în condițiile art. 31 din Legea bugetului de stat pe anul 1993 nr. 21/1993, pe perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, sunt și rămân valabile încasate, iar stațiile de distribuție care nu au plătit aceste sume sunt obligate să o facă, potrivit legii”.

Prin Legea bugetului de stat pe anul 1993, potrivit art. 31 s-a instituit la alin. 2 o cotă de 5% asupra încasărilor realizate din vânzările în numerar prin stațiile de distribuție a benzinei și motorinei. De asemenea, prin alin. 3 al aceluiași articol s-a prevăzut că din Fondul special pentru modernizarea drumurilor, ale cărui venituri se asigură prin aplicarea acelei cote, se vor finanța lucrările de modernizare a drumurilor naționale și locale. Alineatul următor reglementează răspunderile legate de gestionarea acestui fond. În conformitate cu alineatul final al art. 31, toate aceste prevederi — instituirea cotei de 5%, destinația Fondului special pentru modernizare și gestionarea acestui fond — sunt aplicabile până la data de 31 decembrie 1993. Rezultă deci că, în conformitate cu art. 31 alineatul final din Legea nr. 21/1993, reglementările referitoare la cota de 5%, la destinația Fondului special pentru

modernizarea drumurilor publice și la gestionarea acestui fond sunt temporare. Orice prevedere dintr-o lege bugetară are caracter temporar, ca urmare a principiului anualității bugetului de stat prevăzut de art. 137 alin. (2) din Constituție. Caracterul temporar al art. 31 alin. 2—4 este însă diferit, deoarece nu rezultă ca o consecință a principiului anualității bugetului de stat, ci ca urmare a instituirii de către legiuitor, în mod expres, a unui termen de sine stătător — 31 decembrie 1993 — ce afectează exclusiv prevederile acestui articol.

Rațiunea termenului respectiv nu poate fi alta decât aceea de a exclude aplicarea prevederilor art. 31 alin. 2 și 3, în cazul în care, în temeiul art. 137 alin. (3) din Constituție, bugetul pe anul 1993 s-ar aplica în continuare, în anul 1994, până la adoptarea noilor bugete.

Dacă legiuitorul ar fi voit ca reglementările privind Fondul special pentru drumuri și cota de 5% ce constituie sursa de finanțare a acestui fond să se aplice pe toată durata de aplicare a bugetului de stat pe anul 1993, inclusiv deci pe durata când bugetul pe 1993 se aplică în continuare pentru anul 1994, desigur nu ar fi instituit termenul de valabilitate a prevederilor art. 31 alin. 2—4. Instituirea acestui termen deci nu poate să aibă, de aceea, altă rațiune decât aceea de a exclude aplicabilitatea art. 31 alin. 2—4 din Legea nr. 21/1993 după data de 31 decembrie 1993, chiar dacă bugetul pe anul 1993, se aplică în continuare.

De altfel, de principiu, când o normă temporară este instituită în cuprinsul unei reglementări cu caracter temporar, cum este legea bugetului de stat, potrivit principiului anualității, ea are un caracter special și derogator față de reglementarea generală în care a fost inserată. În caz contrar, s-ar nega însăși rațiunea instituirii acelei norme.

Rezultă din cele arătate că o dată cu împlinirea termenului de 31 decembrie 1993 prevederile art. 31 alin. 2—4 și-au încetat aplicarea, fiind abrogate.

În aceste condiții, alin. 3 al art. 35 din Legea bugetului de stat pe anul 1994 nr. 36/1994, potrivit căruia stațiile de distribuție care nu au plătit cota de 5% în perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994 sunt obligate să o facă, are un caracter retroactiv, contravenind principiului neretroactivității legii, prevăzut în art. 15 din Constituție. Dacă nu ar fi existat termenul de 31 decembrie 1993, ca limită până la care prevederile art. 31 alin. 2—4 din Legea nr. 21/1993 erau aplicabile, evident că aplicarea în continuare a acestor prevederi ar fi fost justificată, pe temeiul art. 137 alin. (2) din Constituție, și deci textul art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 nu ar fi fost retroactiv. Această prevedere nu ar fi avut decât înțelesul constatării valabilității unei obligații care oricum exista anterior. Întrucât însă, așa cum s-a arătat, obligația de plată a cotei expirase la 31 decembrie 1993, textul art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 are semnificația instituirii retroactive a unei obligații noi, ceea ce, incontestabil, are un caracter retroactiv.

Ținând seama de cele arătate, excepția urmează a fi admisă, prevederile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 fiind neconstituționale, constatare care însă, în temeiul art. 145 alin. (2) din Constituție, are efecte numai pentru viitor.

În consecință, în temeiul prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c) și ale art. 25 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE :

Admite excepția de neconstituționalitate invocată de Societatea Comercială „Regent” — S.R.L. Pitești, în Dosarul nr. 10.007/1994 al Judecătoria Sectorului 1 București, și constată că prevederile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 sunt neconstituționale.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 21 mai 1996.

PREȘEDINTE,

dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,

Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 98

din 24 septembrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursurilor declarate de Ministerul Public și Ministerul Transporturilor împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 65 din 21 mai 1996.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 17 septembrie 1996, în prezența recurentului — Ministerul Public, a intimatelor Societatea Comercială „Regent” — S.R.L. Pitești, în lipsa recurentului — Ministerul Transporturilor, legal citat. Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea Constituțională, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 24 septembrie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Decizia nr. 65 din 21 mai 1996, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. 2 din Legea bugetului de stat pe anul 1994 nr. 36 din 9 iunie 1994, care prevăd: „Sumele încasate prin aplicarea cotei de 5% asupra încasărilor realizate din vânzările în numerar prin stațiile de distribuție a benzinei și motorinei în condițiile art. 31 din Legea bugetului de stat pe anul 1993 nr. 21/1993, pe perioada 1 ianua-

rie — 18 martie 1994, sunt și rămân valabil încasate, iar stațiile de distribuție care nu au plătit aceste sume sunt obligate să o facă, potrivit legii”.

Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut că prin Legea bugetului de stat pe anul 1993 s-a instituit cota de 5% numai până la 31 decembrie 1993, ea având astfel caracter temporar. Textul atacat ca neconstituțional — art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 10 iunie 1994 — a prelungit aplicarea acestei cote, dar a făcut-o retroactiv, respectiv pentru perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, încălcându-se astfel prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție.

Împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 65 din 21 mai 1996 au declarat recurs Ministerul Public și Ministerul Transporturilor.

Ministerul Public critică această decizie pe considerentul că obligația de plată a cotei de 5% este prevăzută în Legea bugetului de stat pe anul 1993 nr. 21/1993 care se aplică și în anul următor, potrivit art. 137 alin. (3) din Constituție. Totodată, se susține că obligația revine comerciantului, încă din anul 1991, și în baza Hotărârii Guvernului nr. 803/1991, fiind preluată anual în fiecare lege de adoptare a bugetului.

În recursul formulat de Ministerul Transporturilor se susține că art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 nu are caracter retroactiv, menționând, în mod expres, că obligația de plată a cotei de 5% își are izvorul în Legea bugetului de stat pe anul 1993, care se aplică până la adoptarea noului buget pe anul următor. Or, Legea bugetului de stat pe anul 1994 a prevăzut, în art. 35 alin. 2, valabilitatea

încasării cotei de 5% pe perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, de la stațiile de distribuție.

Prin urmare, principala critică formulată de ambii recurenți se referă la aplicabilitatea în continuare a Legii bugetului de stat pe anul 1993 și pentru anul 1994, respectiv în perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, în temeiul art. 137 alin. (2) din Constituție, care prevede că, dacă legea bugetului de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare bugetul de stat al anului precedent. În plus, în recursul Ministerului Public se face referire la existența unui alt temei al obligației de plată a cotei de 5% și anume Hotărârea Guvernului nr. 803/1991, contrar afirmațiilor Ministerului Transporturilor, potrivit cărora această obligație își are temeiul în Legea nr. 21/1993 privind bugetul de stat pe anul 1993.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Motivele de recurs, care vizează, în esență, aplicabilitatea în continuare a Legii bugetului de stat pe anul 1993 nr. 21/1993 și pentru anul 1994, respectiv în perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, în temeiul art. 137 alin. (3) din Constituție, urmează a fi înlăturate ca nefondate.

Prin Legea nr. 21/1993 s-a prevăzut la art. 31 instituirea unei cote de 5% asupra încasărilor realizate din vânzările în numerar prin stațiile de distribuție a benzinei și motorinei. Veniturile astfel obținute erau destinate modernizării drumurilor publice. Ultimul alineat al art. 31 stabilește că toate prevederile legale de aplicare a acestei cote se aplică până la 31 decembrie 1993. Ulterior, Legea bugetului de stat pe anul 1994 nr. 36/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 10 iunie 1994, a reglementat, prin art. 35 alin. 2, obligația de plată a cotei de 5% pentru stațiile de distribuție a benzinei și motorinei și

Față de considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, ale art. 1, art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 23, art. 25 și 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursurile declarate de Ministerul Public și de Ministerul Transporturilor împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 65 din 21 mai 1996.

Definitivă.

Prezenta decizie se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din 24 septembrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

pentru perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, cu mențiunea că sumele plătite „...sunt și rămân valabil încasate, iar stațiile care nu au plătit aceste sume sunt obligate să o facă potrivit legii“.

Este evident că referirea, în iunie 1994, la obligații privind perioada 1 ianuarie — 18 martie 1994, are caracter retroactiv. Problema se pune dacă, în condițiile în care obligația ar fi existat prin aplicarea în continuare a Legii bugetului de stat pe anul 1993, mai era necesară reiterarea ei la mijlocul anului 1994. Desigur răspunsul nu poate fi decât negativ, el fiind consecința firească a caracterului temporar al obligației instituite prin art. 31 alineatul final al Legii bugetului de stat pe anul 1993, care prevede că dispozițiile art. 2—4 „...se vor aplica până la data de 31 decembrie 1993“.

Rezultă că art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994 reinstituie, practic, o obligație care încetase la data de 31 decembrie 1993 pentru stațiile de distribuție a benzinei și motorinei. Astfel fiind, întemeiat s-a reținut prin decizia recurată că, în situația în care nu ar fi existat acest termen, firește că aplicarea în continuare a prevederilor art. 31 din Legea nr. 21/1993 ar fi fost justificată în temeiul art. 137 alin. (3) din Constituție. Dar fixarea termenului, coroborată cu reinstituirea retroactivă a obligației, conferă, potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție, caracterul de retroactivitate și deci de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994, considerent pentru care decizia recurată urmează a fi menținută.

Cât privește temeiul legal al obligației de plată, se constată că acesta interesează însă fondul litigiului, neintrând în sfera contenciosului constituțional. Sesizarea Curții Constituționale are în vedere exclusiv constituționalitatea textului art. 35 alin. 2 din Legea nr. 36/1994, așa cum rezultă și din Încheierea din 24 ianuarie 1996 a Judecătoriei Sectorului 1 București.

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 76*)

din 19 iunie 1996

Lucian Stângu	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Valer-Vasilie Bică	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 privind unele măsuri de accelerare a procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, de întărire a disciplinei financiare și de îmbunătățire a decontărilor în economie, invocată de pârâta Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița, în Dosarul C nr. 96/1995 al Tribunalului Bistrița-Năsăud.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 12 iunie 1996, în prezența autoarei excepției, Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița, în lipsa reclamantei Banca Agricolă S.A. — Sucursala județeană Bistrița-Năsăud, legal citată, și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la data de 19 iunie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 octombrie 1995, Tribunalul Bistrița-Năsăud a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicată de pârâta Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița, în cauza ce formează obiectul Dosarului C nr. 96/1995 al acestei instanțe, reclamanta fiind Banca Agricolă — S.A. — Sucursala județeană Bistrița-Năsăud.

În motivarea excepției se susține că art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 este neconstituțional, încălcând prevederile art. 41 alin. (2) din Constituție, întrucât introduce o discriminare în tratamentul aplicat societăților comerciale cu capital de stat și regiilor autonome și cel aplicat celorlalte societăți comerciale, prin faptul că se dispune luarea unor măsuri de ocrotire numai în favoarea celor dintâi.

Tribunalul și-a exprimat opinia în sensul că excepția nu este întemeiată, deoarece statul este îndreptățit să ia măsuri pentru realizarea unei activități economice profitabile pentru persoanele juridice de drept privat în care este principal acționar sau a constituit integral patrimoniul.

Cu privire la excepția invocată, în întâmpinarea depusă, reclamanta Banca Agricolă — S.A. — Sucursala județeană Bistrița-Năsăud consideră că textul atacat este constituțional, deoarece Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 are în vedere regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat care desfășoară activități de producție — în timp ce pârâta desfășoară activități de comerț — și, de asemenea, deoarece include în regimul de supraveghere agenți economici care au o pondere importantă pentru bunul mers al economiei.

În vederea soluționării excepției, au fost solicitate, în baza art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se susține că excepția este neîntemeiată, textul criticat autorizându-l să ia măsuri în vederea realizării unei activități economice profitabile numai pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat și regiile autonome, statul neputând interveni în organizarea și restructurarea agenților economici cu capital privat, care pot decide liber pentru luarea măsurilor de realizare a unei activități economice profitabile.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit în cauză, întâmpinarea reclamantei, concluziile pârâtei și ale procurorului, precum și dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 prevede, într-adevăr, în art. 2 că, în vederea accelerării procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, Guvernul stabilește, prin hotărâri, agenții economici pentru care se instituie regimul special de supraveghere economico-financiară.

Acest regim poate fi instituit numai pentru acei agenți economici care înregistrează pierderi, fluxuri financiare negative, plăți restante sau care nu au piață de desfacere pentru utilizarea corespunzătoare a capacităților de producție existente și ale căror activități afectează desfășurarea normală a proceselor din economie.

Obiectivele regimului special de supraveghere sunt:

- realizarea unui flux financiar pozitiv;
- reducerea și, în final, eliminarea plăților restante și încasarea creanțelor;
- desfășurarea unei activități economice profitabile și reducerea solicitărilor privind finanțarea din fonduri publice.

Nu se poate susține că, prin instituirea unui regim special pentru anumiți agenți economici cu capital de stat, s-ar fi încălcat textul constituțional potrivit căruia proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.

Este de observat că ordonanța nu afectează în nici un fel proprietatea privată a persoanelor juridice. Ea are ca scop adoptarea unor măsuri de control al activității manageriale și financiare a unităților respective și al programelor de redresare întocmite de acestea.

Or, un astfel de control asupra societăților comerciale cu capital privat este de neconceput într-o economie de piață, în care imixtiunea statului în activitatea agenților economici nu este permisă.

De altfel, nici nu se poate vedea cum supunerea la un astfel de control ar reprezenta o măsură preferențială pentru o societate cu capital privat.

Dacă în conținutul programelor de redresare s-ar prevedea acordarea unor finanțări din fondurile publice, acestea nici n-ar putea fi realizate decât pentru agenții economici cu capital de stat, subvenționarea unor societăți cu capital privat nefiind posibilă decât, poate, în cazul în care o lege specială ar prevedea-o expres.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 130 din 29 octombrie 1996, publicată la pag. 19.

Un ultim aspect pe care îl ridică soluționarea excepției de neconstituționalitate este faptul că prin invocarea acesteia se urmărește completarea Ordonanței Guvernului nr. 13/1995.

Deci sub aspectul urmărit de Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița, rezultă că excepția are în vedere o neconstituționalitate prin omisiune, în sensul că textul ar fi contrar Constituției, deoarece legiuitorul nu a prevăzut, printre agenții economici care pot beneficia de sprijin financiar din partea statului, și societățile comerciale cu capital privat.

Față de prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, potrivit cărora obiectul excepției de neconstituționalitate îl poate forma numai o dispoziție a unei legi sau ordonanțe în vigoare, rezultă că, în nici un caz, controlul de constituțio-

Având în vedere toate aceste considerente, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 privind unele măsuri de accelerare a procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, de întărire a disciplinei financiare și de îmbunătățire a decontărilor în economie, invocată de Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița, în Dosarul C nr. 96/1995 al Tribunalului Bistrița-Năsăud.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 19 iunie 1996.

PREȘEDINTE,
dr. Lucian Stângu

Magistrat-asistent,
Valer-Vasilie Bică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 130 din 29 octombrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Valer-Vasilie Bică	— magistrat-asistent

Ministerului Public, în absența intimatei Banca Agricolă — S.A. — Sucursala județeană Bistrița-Năsăud, legal citată, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 15 octombrie 1996 și apoi, la 29 octombrie 1996.

CURTEA,

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița împotriva Deciziei nr. 76 din 19 iunie 1996, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13 din 31 ianuarie 1995 privind unele măsuri de accelerare a procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, de întărire a disciplinei financiare și de îmbunătățire a decontărilor în economie.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 8 octombrie 1996 în prezența recurentei și a reprezentantului

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 76 din 19 iunie 1996, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1995.

Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, următoarele:

— regimul special de supraveghere economico-financiară, instituit de această ordonanță pentru regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat care înregistrează pierderi, fluxuri financiare negative, plăți restante sau le lipsesc piețele de desfacere, nu încălcă

prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, privind ocrotirea egală a proprietății private indiferent de titular, așa cum se susține în excepția invocată;

— dacă s-ar declara neconstituțională limitarea aplicării ordonanței numai la agenții economici sus-menționați — așa cum se cere prin excepția ridicată — implicit regimul de supraveghere s-ar extinde la orice alt agent economic, ceea ce depășește limitele controlului, întrucât Curtea ar îndeplini funcția unui legislator pozitiv.

Împotriva acestei decizii, Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița a declarat, în termen legal, recurs motivat, în esență, cu aceleași considerente expuse în prima instanță și anume:

a) limitarea avantajelor legate de regimul de supraveghere economico-financiară doar la regiile autonome și la societățile cu capital majoritar de stat încalcă principiul ocrotirii egale a proprietății indiferent de titular, prevăzut de art. 41 alin. (2) din Constituție;

b) decizia recurată se referă la „agenții economici cu capital de stat”, or, Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 are în vedere și societățile comerciale cu capital majoritar de stat;

c) întrucât Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 se referă la societățile comerciale cu capital majoritar de stat, implicit de prevederile ei beneficiază acționarii privați minoritari ai acestor societăți, ceea ce este contrar ocrotirii egale a proprietății acestora cu aceea a acționarilor din societățile cu capital integral privat;

d) prin excepție s-a urmărit eliminarea circumstanțierii prevăzute la art. 2 din ordonanță, referitoare la aplicarea regimului pe care îl instituie numai la agenți economici cu capital de stat, ceea ce nu are semnificația unei excepții prin omisiune.

„În completarea probatorului” aflat la dosarul cauzei, recurentul depune articolul „Încă o ordonanță pentru iertarea de datorii a regiilor”, publicat în ziarul „Adevărul” nr. 1.963 din 4 septembrie 1996, articol ce ar dovedi că discriminarea față de agenții economici cu capital privat, introdusă prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1995, este percepută ca atare de opinia publică și în care se contrapune acestui act normativ Ordonanța Guvernului nr. 13/1996 care „se aplică tuturor debitorilor persoane fizice și juridice, indiferent de forma de proprietate”.

CURTEA,

examinând decizia atacată în raport cu motivele de recurs invocate, cu prevederile Constituției, ale Ordonanței Guvernului nr. 13/1995 și ale Legii nr. 47/1992 și văzând concluziile recurentului și ale reprezentantului Ministerului Public, reține următoarele:

Guvernul, prin Ordonanța nr. 13/1995, a stabilit unele măsuri pentru accelerarea procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat. În esență, prin această ordonanță se instituie un regim special de supraveghere economico-financiară pentru regiile autonome și pentru societățile comerciale în care statul deține capitalul majoritar și care înregistrează pierderi, fluxuri financiare negative, plăți restante sau care nu au piețe de desfacere, în scopul realizării unui flux financiar pozitiv, reducerii și eliminării plăților restante și încasării creanțelor, desfășurării unor activități profitabile și reducerii solicitărilor privind finanțarea din fonduri publice.

Ordonanța stabilește că regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat aflate în regimul de supraveghere economico-financiară sunt obligate să elaboreze programe de restructurare și redresare financiară și dispune ca acestea să realizeze, prin conciliere între ele, restructurarea datoriilor restante pe calea reeșalonării, reducerii sau anulării. De asemenea, se prevede că băncile comerciale cu capital majoritar de stat, la cererea agenților economici sus-amintiți, vor proceda la reeșalonarea creditelor restante, acestora acordându-li-se și posibilitatea de a beneficia de noi credite bancare garantate de Ministerul Finanțelor. Ordonanța abilitază Ministerul Finanțelor și consiliile locale și județene să acorde, la cerere și în anumite condiții, regiilor autonome și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, amânări și reeșalonări la plata impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat și bugetelor locale, precum și amânări, eșalonări, reduceri și scutiri de majorări de întârziere calculate pentru neplata în termen a acestora.

Pentru aplicarea prevederilor ordonanței, Curtea dispune constituirea fondului de redresare financiară la dispoziția Guvernului pentru acordarea unor facilități personalului disponibilizat în urma aplicării programelor de restructurare și redresare financiară și pentru acordarea de credite fără dobândă regiilor autonome și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, consumatori de energie electrică și gaze naturale, aflați în incapacitate de plată și care pot demonstra că au luat toate măsurile necesare pentru a-și îmbunătăți situația financiară.

Potrivit ordonanței, pierderile înregistrate de agenții economici, neacoperite pe seama profiturilor realizate, se lichidează prin reducerea corespunzătoare a fondului de rezervă, a patrimoniului propriu al regiei autonome sau a capitalului social al societății comerciale.

Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița, motivându-și recursul, se referă exclusiv la art. 2, potrivit căruia: „În vederea accelerării procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, la propunerea ministerelor de resort și a consiliilor locale sau județene, după caz, pentru regiile autonome, respectiv a Agenției de Restructurare, cu avizul Fondului Proprietății de Stat și al ministerelor pentru societățile comerciale cu capital majoritar de stat, Guvernul stabilește, prin hotărâri, agenții economici pentru care se instituie regimul special de supraveghere economico-financiară.

Acest regim se instituie pentru regiile autonome și societățile comerciale cu capital majoritar de stat care înregistrează pierderi, fluxuri financiare negative, plăți restante sau care nu au piață de desfacere pentru utilizarea corespunzătoare a capacităților de producție existente și a căror activitate afectează desfășurarea normală a proceselor din economie.

Obiectivele regimului special de supraveghere economico-financiară sunt:

- a) realizarea unui flux financiar pozitiv;
- b) reducerea și, în final, eliminarea plăților restante și încasarea creanțelor;
- c) desfășurarea unei activități economice profitabile și reducerea solicitărilor privind finanțarea din fonduri publice”.

În esență, atât în motivarea excepției, cât și în recurs, se invocă numai facilitățile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 și nu regimul de supraveghere economico-financiară în ansamblul său, care afectează grav

exercițiul prerogativelor conferite proprietarului în exploatarea bunurilor ce îi aparțin. De aceea, ceea ce ordonanța instituie este în principal un sistem de control și de substituție în atributele proprietarului a unor agenți guvernamentali — ministerele de resort, Agenția de Restructurare, Ministerul Finanțelor etc. — în scopul elaborării și executării unor programe de restructurare și redresare economico-financiară a agentului economic avut în vedere, aprobate de Guvern, unele avantaje acordate în acest scop nefiind decât consecințe corespunzătoare. Regimul economico-financiar astfel instituit este, însă, de neconceput — așa cum s-a arătat în decizia recurată — față de societățile comerciale cu capital privat, întrucât ar avea semnificația unei ingerințe nejustificate în activitatea lor, capitalul social al societăților respective nefiind de stat. Este semnificativ în acest sens că în cadrul acestor măsuri este și reducerea capitalului social și al patrimoniului agentului economic.

Critica adusă deciziei recurate pentru că se referă la „agenții economici cu capital de stat” și nu la agenții economici cu capital majoritar de stat, avuți în vedere de Ordonanța Guvernului nr. 13/1995, este pur speculativă, întrucât noțiunile nu se exclud. În esență, măsurile de restructurare au ca obiectiv protecția capitalului de stat, ceea ce corespunde principiilor economiei de piață, potrivit cărora cel care deține capitalul are rolul hotărâtor.

De aceea măsurile de supraveghere nu sunt contrare ocrotirii egale a dreptului de proprietate ci, dimpotrivă, corespund prerogativelor acestuia, iar generalizarea lor și la agenții economici privați ar avea semnificația unei etatizări a economiei.

Referitor la susținerea că de prevederile ordonanței în discuție beneficiază și acționarii privați minoritari în societățile comerciale cu capital majoritar de stat, este de observat că ceea ce afectează regimul de supraveghere instituit prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 este regimul de exploatare a proprietății societății, nu dreptul de proprietate asupra acțiunilor, iar dacă s-ar generaliza acest regim și asupra agenților economici privați, într-adevăr prerogativele acționarilor, pe care aceștia le exercită în cadrul adunării generale a acționarilor, ar fi afectate. În fond, acționarii minoritari nu sunt beneficiarii măsurilor respective, ci suportă consecințele lor, ca urmare a faptului că într-o societate capitalul majoritar decide. De aceea generalizarea regimului de supraveghere — așa cum se cere prin excepție — este contrară principiului constituțional al garantării dreptului de proprietate prevăzut de art. 41 alin. (1) din Constituție.

Susținerea că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1995 nu ar avea semnificația unei excepții prin omisiune, așa cum reține decizia recurată, invocarea ei urmărind, în fapt, eliminarea circumstanțierii avantajelor economico-financiare acordate de ordonanță numai la agenții economici cu capital majoritar de stat, nu poate fi primită, deoarece sensul acestei circumstanțieri este tocmai eliminarea din câmpul reglementării a celorlalți agenți economici, așa încât, dacă ea ar fi înlăturată, generalizându-se regimul ordonanței, s-ar modifica voința expresă și indubitabilă a legiuitorului astfel că, în mod evident, Curtea ar îndeplini funcția unui legislator pozitiv.

În legătură cu articolul din ziarul „Adevărul” comunicat „în completarea probatoriului” și cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 13/1996 la care acesta face referire, este de remarcat că, potrivit art. 29 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională nu statuează decât asupra problemelor de drept, iar ordonanța, cum de altfel și recurenta arată, nu abrogă ordonanța anterioară, nr. 13/1995, referindu-se doar la amânarea plății majorărilor de întârziere, inclusiv a dobânzilor datorate statului de către toate categoriile de debitori persoane juridice și persoane fizice, lucru irelevant pentru soluționarea recursului de față.

Comparând prevederile Ordonanței Guvernului nr. 13/1995 cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 13/1996, se poate constata că:

— stabilesc măsuri aplicabile în ani diferiți (1995 și 1996) pentru situații din ani diferiți (1994 și 1995) și, în principal, pentru categorii diferite de debitori ai statului;

— finalitatea emiterii celor două ordonanțe diferă, de la instituirea unui regim special de supraveghere economico-financiară pentru anumiți agenți economici, prima, la acordarea unor înlensniri referitoare la majorările de întârziere datorate de toți debitorii statului, cea de-a doua.

În esență, atât prin excepția invocată, cât și prin recursul formulat, ceea ce urmărește autorul lor este să beneficieze de unele avantaje prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 13/1995, omițând însă că ele sunt consecința unui regim de supraveghere economico-financiară, ca expresie a intervenționismului de stat în economie, și că acest regim este incompatibil cu principiul garantării proprietății agenților economici cu capital privat. Deci ceea ce omite contestatorul este că nu poate beneficia de avantaje fără a suporta rigorile regimului de supraveghere care, în substanța sa, nu este un regim de ocrotire a proprietății, ci de control în interesul capitalului de stat, acolo unde el este unic sau majoritar.

Pentru motivele arătate și văzând dispozițiile art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A. c), ale art. 25 și 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Agrocom” — S.A. Bistrița împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 76 din 19 iunie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 29 octombrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Valer-Vasilie Bică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 80*)

din 3 iulie 1996

Mihai Constantinescu — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Doina Suliman — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat fără citarea părților, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, modificată prin Legea nr. 59/1993, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 aprilie 1996 pronunțată în Dosarul nr. 185/1995, Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, modificată prin Legea nr. 59/1993, invocată de reclamantul-recurent Pripoaie Ion.

În motivarea excepției se susține că stabilirea, prin prevederile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 29/1990, a unei singure căi de atac, recursul, încalcă principiul celor trei grade de jurisdicție.

Exprimându-și opinia, în temeiul art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, instanța de judecată apreciază că „excepția de neconstituționalitate susținută de recurent este neîntemeiată“.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 29/1990, modificată prin Legea nr. 59/1993, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională constată că este

legal investită și este competentă să soluționeze excepția invocată.

Dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate și Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 67 din 13 iunie 1994, definitivă ca urmare a Deciziei nr. 121 din 16 noiembrie 1994, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 23 ianuarie 1995.

În deciziile menționate s-a constatat că acțiunea prevăzută în Legea contenciosului administrativ poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare și că deci această lege stabilește numai două grade de jurisdicție, fond și recurs. O asemenea reglementare este în concordanță cu art. 128 din Constituție, care prevede că „împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii“. De altfel, Codul de procedură civilă, care este dreptul comun, prevede la art. 299 că sunt supuse recursului și „hotărârile date fără drept de apel“. În același sens s-a pronunțat și Plenul Curții Constituționale care, prin Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, a statuat că accesul la structurile judecătorești și la mijloacele procedurale, inclusiv la căile de atac, se face „cu respectarea regulilor de competență și procedură de judecată stabilite de lege“.

Rezultă deci că principiul constituirii instanțelor judecătorești pe grade de jurisdicție nu este de ordin constituțional, ci legal, astfel încât legiuitorul poate, fără să încalce o prevedere constituțională, să stabilească o procedură în care există numai două grade de jurisdicție.

Întrucât motivele ce au justificat deciziile sus-menționate subzistă și în cauza de față, neexistând nici un element nou care să le infirme și să facă necesară reconsiderarea lor, excepția ridicată este vădit nefondată.

Față de considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A. c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, invocată de Pripoaie Ion în Dosarul nr. 185/1995 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 3 iulie 1996.

PREȘEDINTE,
dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

★

*) Definitivă prin nerecurare.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 82*)

din 16 iulie 1996

Costică Bulai	— președinte
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Judecătoria Tulcea, prin Încheierea din 6 februarie 1996, pronunțată în Dosarul nr. 5.735/1995, a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, invocată de inculpatul Costencu Gheorghe. În susținerea excepției se arată că prevederile art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, sancționând operațiunile cu metale prețioase, aduc o limitare a dreptului de proprietate, pe care Constituția îl ocrotește, și în special a prerogativei esențiale a acestuia — dispoziția.

În raport cu evoluția ulterioară a reglementării legale în materie, autorul excepției de neconstituționalitate consideră că, în prezent, bijuteriile cumpărate în țară sau aduse din străinătate pot fi deținute în proprietate fără nici o restricție, iar la nevoie pot fi vândute. Numai în cazul în care acestea au fost cumpărate în scopul revânzării și, cu această ocazie, s-au derulat operațiuni comerciale ilicite, fapta poate fi sancționată însă în baza Legii nr. 12/1990, atrăgând răspunderea contravențională, iar nu răspunderea penală.

Exprimându-și opinia cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 50 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, instanța opinează că nu suntem în prezența unei dezincriminări. Potrivit art. 67 din Decretul nr. 244/1978, infracțiunile prevăzute în art. 50 alin. 1 lit. a)—d) se sancționează cu pedeapsa prevăzută în art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960. Împrejurarea că art. 37 din Decretul nr. 210/1960 a fost abrogat prin Decretul-lege nr. 9/1989 nu echivalează cu dezincriminarea faptelor prevăzute în art. 50 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, această abrogare neputând influența norma de trimitere, care este art. 67 și al cărui conținut, fixat la momentul adoptării, subsistă și în prezent.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, precum și dispozițiile legale atacate ca neconstituționale, raportate la prevederile Constituției, reține:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992 și potrivit practicii sale constante, Curtea constată că este competentă să soluțio-

neze excepția de neconstituționalitate invocată, întrucât, chiar dacă dispozițiile legale contestate sunt anterioare Constituției, raporturile juridice stabilite pe baza lor sunt posterioare intrării în vigoare a acesteia.

Prevederile art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate exercitat de Curte. Astfel, prin Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității prevederilor art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, considerând că acest text ar fi neconstituțional în măsura în care ar fi interpretat în continuare în sensul că operațiunile cu bijuterii — vânzare, cumpărare, mijlocire — pot fi efectuate numai de agenții economici cu capital de stat. Așa fiind, Curtea a considerat că textul respectiv, precum și prevederile art. 25 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 au înțelesul că este posibil ca orice agent economic să efectueze astfel de operațiuni cu bijuterii, dacă sunt menționate în obiectul său de activitate și este autorizat — când este cazul — potrivit legii; textele respective au, în condițiile actuale, rolul de a-i opri pe cei care nu au astfel de abilitări și încearcă să eludeze regimul special instituit cu privire la metalele și pietrele prețioase, precum și alte dispoziții legale, cum sunt cele fiscale sau cele care reglementează îndatoririle profesionale ale comercianților.

Totodată, Curtea a constatat că dispoziția art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, corelată cu prevederea înscrisă în art. 25 lit. c) din același decret, nu pune în discuție dreptul de proprietate, ci se referă în exclusivitate la efectuarea unor operațiuni interzise de lege care, fiind săvârșite în anumite circumstanțe, constituie infracțiuni. Căci, arată Curtea, este unanim admis că legiuitorul poate institui, în interes general, un regim special cu privire la producerea, deținerea, circulația unor bunuri de interes național, economic sau strategic.

Curtea Constituțională a hotărât că, sub rezerva interpretării date în motivarea excepției — și care a fost menționată aici —, art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 este conform cu Constituția.

Argumentele care fundamentează Decizia Curții Constituționale nr. 19/1993 subsistă și în speța de față, întrucât nu există nici un element nou care să le infirme și deci să facă necesară reconsiderarea lor, astfel că motivul de neconstituționalitate, întemeiat pe încălcarea prevederilor art. 41 din Constituție, este nefondat.

În concluzie, Curtea constată că stabilirea la speță a împrejurării că bijuteriile s-au cumpărat ori nu în scop de revânzare, a faptului dacă s-a săvârșit sau nu o activitate

*) Definitivă prin nerecurare.

comercială ilicită, precum și dacă este cazul răspunderii contravenționale sau a celei penale nu este în căderea Curții, fiind atributul exclusiv al organelor abilitate cu aplicarea legii.

Referitor la problemele legate de aplicarea textului art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, în raport cu abrogarea art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960, Curtea constată că acestea nu au relevanță în soluționarea excepției de neconstituționalitate. Într-adevăr, așa cum a fost formulată, excepția are în vedere exclusiv concordanța dintre art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, invocată de inculpatul Costencu Gheorghe în Dosarul nr. 5.735/1995 al Judecătorei Tulcea.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 16 iulie 1996.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Costică Bulai

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 83*)

din 17 iulie 1996

Florin Bucur Vasilescu	— președinte
Mihai Constantinescu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș, în Dosarul nr. 360/1995 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

La apelul nominal se constată lipsa părților legal citate. Magistratul-asistent face referatul cauzei.

Președintele completului, constatând cauza în stare de judecată, dă cuvântul procurorului care solicită respingerea excepției invocate, apreciind-o ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 118 din 15 octombrie 1996, publicată la pag. 26.

Prin Încheierea din 26 februarie 1996, pronunțată în Dosarul nr. 360/1995, Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 7 alineatul ultim și art. 11 alineatul final din Legea nr. 76/1992, republicată, invocată de Mișcarea Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș.

În motivarea excepției se susține că această lege îngreșește accesul liber la justiție reglementat de art. 21 din Constituție, dat fiind că prin art. 11 alineatul ultim se stabilește o taxă de 10.000 lei, indiferent de valoarea litigiului, iar art. 7 alineatul final precizează că pentru acțiunile privind daunele care depășesc prejudiciul și penalitățile legale se aplică taxele de timbru prevăzute de dreptul comun.

Exprimându-și opinia, instanța supremă consideră că „excepția ridicată este fondată, de vreme ce, potrivit art. 7, coroborat cu art. 11 din lege, se creează regula că neîndeplinirea la data scadentă a obligațiilor asumate de agenții economici, indiferent de forma de organizare și tipul de proprietate, pentru introducerea acțiunilor de judecată, se stabilește taxa de timbru de 10.000 lei, iar prin alineatul ultim al art. 7 din lege se instituie excepția potrivit căreia se mai aplică și dreptul comun în materia taxelor de timbru, pentru acțiunile privind daunele care depășesc debitul și penalitățile stabilite de lege”.

În vederea soluționării excepției au fost solicitate, în temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere, Guvernul apreciază excepția ca neîntemeiată, deoarece nu se poate considera că art. 7 și 11 din Legea nr. 76/1992, republicată, îngreșesc accesul liber la justiție. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie, spre a se conchide că prevederile art. 21 din Constituție, potrivit cărora orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, „nu înseamnă că accesul la justiție trebuie să fie considerat gratuit”.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, precum și dispozițiile Legii nr. 76/1992, republicată, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Având în vedere aceste considerente, prevederile art. 21 și ale art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 24 și ale art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alineatul ultim și ale art. 11 alineatul final din Legea nr. 76/1992 privind măsuri pentru rambursarea creditelor rezultate din acțiunea de compensare, regimul plăților

Potrivit prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1, art. 3 și 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională constată că este legal investită și competentă să soluționeze excepția invocată.

Din coroborarea art. 11 alin. 1 și art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 rezultă că pentru anumite pretenții taxa de timbru este fixă, de 10.000 lei, iar pentru oricare alte pretenții, această taxă este aceea de drept comun.

Aceste prevederi nu sunt neconstituționale. Taxa de 10.000 lei constituie o facilitate legală care, întrucât ușurează accesul la justiție, nu încalcă prevederile art. 21 din Constituție privind principiul liberului acces la justiție. De asemenea, această facilitate nu are caracter discriminatoriu cât timp nu este în favoarea unei anumite categorii de agenți economici, ci pentru atenuarea efectelor blocajului financiar. Nici aplicarea dreptului comun în ce privește alte pretenții decât cele la care se aplică taxa de 10.000 lei nu încalcă prevederile constituționale, de principiu fiind că o facilitate, constituind o excepție de la regula de drept comun, este de strictă interpretare, iar instituirea ei reprezintă o problemă de oportunitate aflată în competența exclusivă a legiuitorului. Curtea nu ar putea să extindă această facilitate și la alte categorii de pretenții, deoarece, dacă ar face-o, și-ar depăși statutul său constituțional, îndeplinind rolul de legislator pozitiv care, potrivit art. 58 din Constituție, revine exclusiv Parlamentului. Din conținutul excepției ridicate nu rezultă, în mod indubitabil, dacă ea privește art. 11 alineatul ultim din lege, referitor la taxa fixă de 10.000 lei, care ar fi contrar intereselor părții și acțiunii sale în fața instanței de contencios administrativ, sau privește numai art. 7 alineatul ultim, care se referă la aplicarea dreptului comun, ceea ce corespunde atât interesului, cât și acțiunii părții care a invocat excepția. Întrucât, însă, această din urmă soluție ar avea semnificația modificării legii ce face obiectul excepției, ea este inadmisibilă, indiferent de motivele de ordin economic invocate pentru justificarea ei. De altfel, de principiu, aplicarea dreptului comun nu poate fi considerată ca o măsură legislativă neconstituțională în considerarea greutăților de ordin financiar pe care aplicarea legii le implică într-un caz particular.

În sensul celor arătate este și Decizia Curții Constituționale nr. 89 din 4 octombrie 1995, rămasă definitivă ca urmare a respingerii recursului prin Decizia nr. 18 din 27 februarie 1996, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 8 aprilie 1996.

agenților economici, prevenirea incapacității de plată și a blocajului financiar, republicată, invocată de Mișcarea Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș, în Dosarul nr. 360/1995 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 17 iulie 1996.

PREȘEDINTE,

conf. univ. dr. Florin Bucur Vasilescu

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 118

din 15 octombrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Mișcarea Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș împotriva Deciziei nr. 83 din 17 iulie 1996, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alineatul ultim și ale art. 11 alineatul final din Legea nr. 76/1992 privind măsuri pentru rambursarea creditelor rezultate din acțiunea de compensare, regimul plăților agenților economici, prevenirea incapacității de plată și a blocajului financiar, republicată.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 8 octombrie 1996 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la data de 15 octombrie 1996.

CURTEA,

examinând actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 26 februarie 1996, pronunțată în Dosarul nr. 360/1995, Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alineatul ultim și art. 11 alineatul final din Legea nr. 76/1992, republicată, invocată de Mișcarea Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș.

Curtea, prin Decizia nr. 83 din 17 iulie 1996, a respins excepția de neconstituționalitate, reținând că dispozițiile atacate nu îngrădesc, ci ușurează accesul liber la justiție, reglementat de art. 21 din Constituție, constituind o facilitate legală acordată în vederea atenuării efectelor blocajului financiar, iar această facilitate nu are caracter discriminatoriu. Nici aplicarea dreptului comun pentru alte pretenții nu încalcă prevederile constituționale.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs Mișcarea Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș, deoarece consideră că art. 11 alineatul final din Legea nr. 76/1992 este neconstituțional „dacă exclude din valoarea debitului diferența de monedă corespunzătoare devalorizării pe durata întârzierii plății și o include la art. 7 alineatul ultim din aceeași lege“.

Dezvoltând motivul de recurs, recurenta arată că, în condițiile inflației, diferența valorii debitului, corespunzătoare devalorizării monedei de plată pe durata întârzierii plății, este confundată cu prejudiciul prevăzut în art. 7 alineatul ultim, astfel încât în Legea nr. 76/1992, sub acest aspect, prevederea legală este neclară și conduce nu numai la îngrădirea accesului liber la justiție, prin taxa de timbru inaccesibilă, ci și la îngrădirea recuperării prejudiciului.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată cu recurs, motivele de recurs, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În esență, recursul reiterează considerentele formulate de autorul excepției de neconstituționalitate, anume că prevederile art. 7 alineatul ultim și cele ale art. 11 alineatul final din Legea nr. 76/1992 îngrădesc accesul liber la

justiție, reglementat în art. 21 din Constituție, dat fiind că, prin art. 11 alineatul ultim, se stabilește o taxă de 10.000 lei, indiferent de valoarea litigiului, iar art. 7 alineatul final precizează că pentru acțiunile privind daunele care depășesc prejudiciul și penalitățile legale se aplică taxele de timbru prevăzute de dreptul comun.

Instanța de fond a reținut corect că taxa fixă de 10.000 lei constituie o facilitate legală care, întrucât ușurează accesul la justiție, nu încalcă dispozițiile art. 21 din Constituție, și această facilitate nu are un caracter discriminatoriu. Nici aplicarea dreptului comun în ce privește taxa de timbru pentru alte pretenții nu încalcă prevederile constituționale.

Întrucât modalitatea de stabilire a taxei de timbru este o problemă de oportunitate legiuitoare, eventualul incident de neconstituționalitate ar putea fi considerat faptul dacă stabilirea unei taxe de timbru constituie o îngrijire a accesului liber la justiție, garantat de art. 21 din Constituție. Asupra acestei probleme Curtea Constituțională s-a

pronunțat deja și nu există motive pentru a se abate de la soluția pronunțată. Astfel, prin Decizia nr. 7 din 2 martie 1993, rămasă definitivă ca urmare a Deciziei nr. 39 din 7 iulie 1993, Curtea a statuat că accesul liber la justiție nu înseamnă gratuitatea acestuia, prin lege putând să se stabilească taxe pentru acțiunile în justiție. De altfel, taxa de timbru, incluzându-se în cheltuielile de judecată, poate fi recuperată de la partea care cade în pretenții.

Recurenta pune însă în discuție nu atât stabilirea taxei de timbru, cât mai ales modul de calcul în raport cu valoarea debitului, „corespunzătoare devalorizării pe durata întârzierii plății”, sub acest aspect considerând că legea este „neclară”, iar „interpretarea legii este neconstituțională”. Dar astfel nu se invocă o problemă de constituționalitate, a cărei dezlegare să aparțină competenței Curții Constituționale, ci o problemă de interpretare și de aplicare a legii care, în cazul dat, aparține în exclusivitate instanței judecătorești.

Față de considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 1, al art. 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), precum și al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Mișcarea Producătorilor Agricoli pentru Drepturile Omului — Făgăraș împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 83 din 17 iulie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 15 octombrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 84*)

din 23 iulie 1996

Mihai Constantinescu — președinte
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

nr. 2.687/1995, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 privind măsuri pentru rambursarea creditelor rezultate din acțiunea de compensare, regimul plăților agenților economici, prevenirea incapacității de plată și a blocajului financiar, ridicată de Societatea Comercială „Concept” Ltd — S.R.L. București.

Completul de judecată, convocat potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 martie 1996, pronunțată de Tribunalul București — Secția comercială în Dosarul

În susținerea excepției se arată că dispozițiile art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992, republicată în Monitorul

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 119 din 15 octombrie 1996, publicată la pag. 29

Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 22 iulie 1993, îngădesc accesul liber la justiție, prevăzut de art. 21 din Constituție, deoarece taxele de timbru ce ar trebui plătite pentru timbrarea acțiunilor vizând recuperarea integrală a prejudiciilor cauzate prin plata cu întârziere a creanțelor sunt de ordinul zecilor sau sutelor de milioane de lei, imposibil de achitat datorită stării financiare a creditorilor interesați.

În realitate, critica se referă însă și la modul de aplicare a art. 11 alineatul ultim din aceeași lege, potrivit căruia taxele de timbru pentru acțiunile ce au ca obiect o sumă datorată, plus penalizările aferente, se timbrează doar cu 10.000 lei. Se apreciază că această „facilitate de timbraj” ar trebui extinsă la toate pretențiile derivând din neexecutarea obligațiilor, deci și pentru cele prin care se urmărește repararea integrală a prejudiciului cauzat, după diminuarea acestuia prin valoarea penalităților obținute.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că, din prevederile art. 21 din Constituție referitoare la accesul liber la justiție „nu rezultă că acțiunea nu trebuie timbrată potrivit dispozițiilor legale”.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Curtea constată că este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate invocată.

Art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 prevede: „În cazul în care penalitățile prevăzute în prezentul articol nu acoperă integral prejudiciul suportat prin întârzierea

efectuării plății, creditorul va putea solicita acordarea de daune în completare, potrivit dispozițiilor dreptului comun”.

Aceste dispoziții legale nu încalcă prevederile art. 21 din Constituție — accesul liber la justiție —, ci ele consfințesc dreptul creditorului de a obține dezdăunarea integrală pentru prejudiciul ce i s-a cauzat, fiind practic o reiterare a principiilor generale de drept, consacrate de Codul civil în această materie.

Argumentul că valorificarea creanțelor creditorilor ar necesita taxe de timbru apreciabile, care depășesc posibilitățile financiare ale acestora, constituie o problemă ce excede competenței Curții Constituționale, chiar dacă ar fi avute în vedere dispozițiile art. 11 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992, potrivit căroră „Taxa de timbru pentru introducerea acțiunii se stabilește la 10.000 lei”. De vreme ce legiuitorul a plafonat taxa de timbru doar pentru anumite creanțe, intervenția Curții în sensul completării sau modificării legii i-ar conferi acesteia funcția de legislator pozitiv, ceea ce este inadmisibil.

Pentru considerentele arătate, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992, republicată, urmează a fi respinsă ca vădit nefondată.

De altfel, dispozițiile art. 7 din Legea nr. 76/1992 au mai făcut, sub alte aspecte, obiectul controlului de constituționalitate, Curtea pronunțându-se prin Decizia nr. 89 din 4 octombrie 1995, rămasă definitivă prin Decizia nr. 18 din 27 februarie 1996, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 8 aprilie 1996, respingând excepția invocată.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 și al art. 26 din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992, ridicată de Societatea Comercială „Concept” Ltd — S.R.L. București în Dosarul nr. 2.687/1995 al Tribunalului București — Secția comercială.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 23 iulie 1996.

PREȘEDINTE,

dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 119

din 15 octombrie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Societatea Comercială „Concept” Ltd — S.R.L. București împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 84 din 23 iulie 1996.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 8 octombrie 1996, în prezența reprezentantului Ministerului Public și în lipsa părților legal citate, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 15 octombrie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Decizia nr. 84 din 23 iulie 1996, Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 privind măsuri pentru rambursarea creditelor rezultate din acțiunea de compensare, regimul plăților agenților economici, prevenirea incapacității de plată și a blocajului financiar, ridicată de Societatea Comercială „Concept” Ltd — S.R.L. București. Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut că dispozițiile legale arătate nu încalcă prevederile art. 21 din Constituție, ci ele consfințesc dreptul creditorului de a obține dezdăunarea integrală pentru prejudiciul ce i s-a cauzat. Cu referire la argumentul că valorificarea creanțelor creditorului ar necesita taxe de timbru apreciable care depășesc posibilitățile financiare ale acestora, s-a statuat că aceasta este o problemă ce excede competenței Curții, chiar dacă ar fi avute în vedere dispozițiile art. 11 alineatul ultim din lege, care stabilesc la 10.000 lei taxa de timbru pentru introducerea acțiunii. Intervenția Curții în sensul completării sau modificării legii i-ar conferi acesteia funcția de legislator pozitiv, ceea ce este inadmisibil.

Împotriva Deciziei nr. 84 din 23 iulie 1996 a declarat recurs Societatea Comercială „Concept” Ltd — S.R.L. București, invocând următoarele motive:

— dispozițiile art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992, prin trimiterea făcută la regimul de drept comun aplicabil „daunelor în completare”, îngredesc accesul liber la justiție garantat de art. 21 din Constituție;

— debitorii aflați în incapacitate de plată sunt urmăriți de către creditorii lor, pe baza Legii nr. 76/1992, în condiții privilegiate sub aspectul taxei de timbru;

— pentru respectarea principiului egalității părților în fața legii, se cuvine a se extinde „procedura specială” și asupra tuturor daunelor convenționale, ceea ce ar „asigura recuperarea integrală a prejudiciilor cauzate prin plata cu întârziere a creanțelor”, numai astfel asigurându-se „efectele accesului liber la justiție”.

Deoarece soluționarea excepției s-a făcut în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, după declararea recursului, s-au solicitat puncte de vedere, conform art. 24 alin. (3) din aceeași lege, celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că dispozițiile art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 nu contravin prevederilor art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, deoarece legea arătată este o lege specială care, în această perioadă de tranziție, instituie o serie de măsuri derogatorii de la dreptul comun în materie, printre care reglementarea unor daune moratorii obligatorii, sub forma penalităților ce se percep pentru fiecare zi de întârziere, judecarea cu celeritate a cauzelor și stabilirea unei taxe de timbru fixată pentru aceste acțiuni la 10.000 lei. Se apreciază că nici prevederea din lege în temeiul căreia daunele în completare până la acoperirea integrală a prejudiciului pot fi solicitate de creditori, potrivit dreptului comun, nu îngreudește accesul liber la justiție, ci reiterează dispozițiile dreptului comun, care asigură creditorului posibilitatea ca, pe cale judiciară, să recupereze în integralitate paguba determinată de activitatea necorespunzătoare a debitorului său. Prin suportarea taxelor de timbru prevăzute de lege și calculate la valoarea pretențiilor cu care investesc instanțele de judecată, justițiabilii, beneficiind nemijlocit de activitatea desfășurată de autoritățile judecătorești, contribuie la acoperirea cheltuielilor acestora, în condițiile legii.

În punctul de vedere exprimat de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților se consideră că nici art. 7, nici art. 11 din Legea nr. 76/1992 nu pot fi interpretate ca având prevederi prin care se încalcă dispozițiile art. 21 din Constituție. Creditorul se poate adresa justiției, fără nici o îngredire, pentru recuperarea sumelor datorate, a penalităților legale sau contractuale, precum și a daunelor ocazionate până la acoperirea integrală a prejudiciului. Procedura de formulare și de soluționare a pretențiilor este însă tratată diferit, având în vedere tocmai scopul pentru care a fost adoptată Legea nr. 76/1992, și anume prevenirea incapacității de plată și a blocajului financiar. Tratatul diferit stabilit prin această lege pentru recuperarea creanțelor certe și a penalităților aferente față de sumele ce ar putea fi pretinse cu titlu de daune nu ar putea fi interpretat drept

o încălcare a principiilor constituționale, ci o facilitare pentru obținerea drepturilor nedisputate, dar întârziate la plată datorită blocajului financiar.

Senatul nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctele de vedere ale Guvernului și ale Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Primul motiv de recurs, prin care se susține că dispozițiile art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 îngrădesc accesul liber la justiție garantat de art. 21 din Constituție, nu este întemeiat și urmează a fi respins.

Această susținere a fost făcută și în sprijinul excepției de neconstituționalitate și ea a fost examinată de instanța de fond care a stabilit că art. 7 alineatul ultim din lege consfințește dreptul creditorului de a obține dezdăunarea integrală pentru prejudiciul ce i s-a cauzat, potrivit principiilor dreptului comun, și deci nu încalcă accesul liber la justiție consacrat de prevederile art. 21 din Constituție.

Cel de-al doilea motiv, prin care se susține că debitorii aflați în incapacitate de plată sunt urmăriți de creditorii lor, pe baza Legii nr. 76/1992, în condiții privilegiate sub aspectul taxei de timbru, este, de asemenea, neîntemeiat și urmează a fi respins. Astfel cum corect a reținut instanța de fond, excepția de neconstituționalitate a art. 7 alineatul ultim din Legea nr. 76/1992 implică și examinarea constituționalității art. 11 alineatul ultim din aceeași lege, potrivit căruia creditorul poate solicita instanței competente pronunțarea unei hotărâri prin care debitorul, pus legal în întârziere

și aflat în incapacitate de plată, să fie obligat la plata sumei datorate și, după caz, a penalităților prevăzute de art. 7. Taxa de timbru pentru introducerea acțiunii s-a stabilit la 10.000 lei, indiferent de valoarea debitului.

Din prevederile legale arătate rezultă că pentru anumite pretenții taxa de timbru este fixă, iar pentru orice alte pretenții, această taxă este stabilită potrivit regulilor dreptului comun.

Modalitatea de stabilire a taxei de timbru, printr-o sumă fixă sau proporțional cu valoarea obiectului litigiului, este o problemă de oportunitate legislativă, nu una de constituționalitate. Indiferent de modalitatea de stabilire a taxei de timbru și de valoarea acesteia, ea incluzându-se în cheltuielile de judecată, va putea fi recuperată de la partea care cade în pretenții.

Taxa fixă de 10.000 lei, ca facilitare legală pentru timbrarea acțiunii, fiind o dispoziție specială în materia taxei de timbru, prin care se derogă de la regulile dreptului comun, nu este susceptibilă de extrapolare la alte situații ori la alți titulari de acțiuni. În orice caz, Curtea Constituțională n-ar putea proceda la o asemenea extindere, care ar fi sinonimă unei activități de legiferare, pentru că ea s-ar substitui astfel autorității legiuitoare, contrar competenței exprese și limitative ce i-a fost acordată prin Constituție.

Și ultimul motiv de recurs, potrivit căruia pentru respectarea egalității părților în fața legii se cuvine a se extinde „procedura specială“ și asupra tuturor daunelor convenționale, numai astfel asigurându-se recuperarea integrală a prejudiciilor cauzate prin plata cu întârziere a creanțelor, urmează a fi respins, deoarece argumentele ce au fundamentat cel de-al doilea motiv de recurs subzistă și cu privire la acesta.

Având în vedere considerentele expuse, prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 25 și ale art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Concept“ Ltd — S.R.L. București împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 84 din 23 iulie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 15 octombrie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 87*)

din 10 septembrie 1996

Florin Bucur Vasilescu — președinte
 Ioan Deleanu — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Prin Încheierea din 15 mai 1995, pronunțată în Dosarul nr. 357/1995, Curtea de Apel Târgu Mureș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Decretului nr. 471/1971 și ale H.C.M. nr. 1.715/1971, invocată de Societatea Comercială „Transport Călători” — S.A. Târgu Mureș. În susținerea excepției se arată că dispozițiile art. 25—33 și ale anexei nr. 4 din Decretul nr. 471/1971, precum și ale art. 9 din H.C.M. nr. 1.715/1971 sunt neconstituționale, întrucât acestea contravin prevederilor art. 134 alin. (1) și ale art. 150 alin. (1) din Constituție.

Exprimându-și opinia, Curtea de Apel Târgu Mureș apreciază că dispozițiile art. 25—33 și ale anexei nr. 4 din Decretul nr. 471/1971 sunt constituționale.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale atacate ca neconstituționale, raportate la prevederile Constituției, reține:

Deși este vorba de un act normativ anterior Constituției, Curtea este competentă să se pronunțe asupra excepției în temeiul art. 26 alin. (3) teza 1 din Legea nr. 47/1992, deoarece pe baza lui s-au stabilit raporturi juridice după intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991.

Prevederile Decretului nr. 471/1971 și ale H.C.M. nr. 1.715/1971 au mai făcut obiectul controlului de constitu-

ționalitate și Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 11 din 7 februarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 20 mai 1996, respingând excepția de neconstituționalitate.

Pentru a decide respingerea excepției de neconstituționalitate, Curtea a constatat că Decretul nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat, republicat în anul 1988, a fost abrogat expres, începând cu data de 1 februarie 1996, prin Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 30 decembrie 1995. Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra legilor și ordonanțelor în vigoare și, ca atare, dispozițiile considerate neconstituționale fiind abrogate total și expres, excepția de neconstituționalitate a rămas fără obiect.

Ca atare, ca urmare a abrogării Decretului nr. 471/1971, obligația de a constata această împrejurare și a se pronunța asupra fondului cauzei revine instanței de judecată.

Cât privește neconstituționalitatea Dispozițiilor H.C.M. nr. 1.715/1971, Curtea a constatat că aceasta nu intră în competența ei de soluționare, deoarece, potrivit Constituției și art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională hotărăște numai asupra excepțiilor privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor. Textul constituțional folosește termenul de lege în sensul său strict de act legislativ, adoptat de Parlament.

Întrucât motivele ce au justificat Decizia nr. 11 din 7 februarie 1996 subzistă și în cauza de față, neexistând nici un element care să le infirme și să facă necesară reconsiderarea lor, excepția ridicată este nefondată și urmează a fi respinsă.

Față de considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor Decretului nr. 471/1971 și ale H.C.M. nr. 1.715/1971, ridicată de Societatea Comercială „Transport Călători” — S.A. Târgu Mureș în Dosarul nr. 357/1995 al Curții de Apel Târgu Mureș.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 10 septembrie 1996.

PREȘEDINTE,

conf. univ. dr. Florin Bucur Vasilescu

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

*) Definitivă prin nerecurare.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE
privind înființarea Muzeului Etnografic al Bucovinei****Guvernul României hotărăște :**

Art. 1. — Se aprobă înființarea Muzeului Etnografic al Bucovinei ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii, cu sediul în municipiul Suceava, str. Ciprian Porumbescu nr. 5 — Hanul Domnesc, județul Suceava, prin preluarea, de la Muzeul Național al Bucovinei, a Secției de artă populară, a Muzeului Satului Bucovina și a Casei-muzeu Solca.

Art. 2. — (1) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Muzeului Etnografic al Bucovinei se asigură din venituri extrabugetare și alocații de la bugetul de stat, acordate în condițiile legii.

(2) Începând cu anul 1997, finanțarea lucrărilor în continuare la obiectivul de investiții „Muzeul Satului Bucovina” se va realiza pe baza documentațiilor aprobate pentru acest obiectiv de către Muzeul Etnografic al Bucovinei.

Art. 3. — Activul și pasivul Secției de artă populară, Muzeului Satului Bucovina și Casei-muzeu Solca se preiau pe bază de protocol de predare-primire încheiat între Muzeul Național al Bucovinei și Muzeul Etnografic al Bucovinei în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 4. — Muzeul Etnografic al Bucovinei este condus de un director numit prin ordin al ministrului culturii.

Art. 5. — (1) Numărul maxim de personal al Muzeului Etnografic al Bucovinei este de 50, în cadrul numărului de posturi aprobat Muzeului Național al Bucovinei.

(2) Personalul angajat în cadrul Muzeului Etnografic al Bucovinei se preia prin transfer, în interesul serviciului, de la Muzeul Național al Bucovinei.

Art. 6. — Structura organizatorică, statul de funcții și Regulamentul de organizare și funcționare a Muzeului Etnografic al Bucovinei se aprobă prin ordin al ministrului culturii.

Art. 7. — Muzeul Etnografic al Bucovinei poate deține în dotare un autoturism cu consum normat de carburanți, stabilit potrivit reglementărilor în vigoare.

Art. 8. — Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 642/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 30 august 1995, se modifică și se completează astfel:

La capitolul II, cuvântul „subvenții” se înlocuiește cu „alocații” și se introduce o poziție nouă cu următorul cuprins:

„21¹. Muzeul Etnografic al Bucovinei — venituri extrabugetare și alocații de la bugetul de stat”.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:

Ministrul culturii,
Grigore Zanc

Ministru de stat,
ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 15 noiembrie 1996.
Nr. 1.189.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, telefon 668.55.58 și 614.17.39.